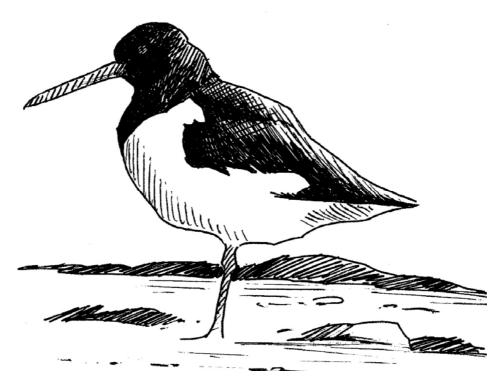
Inventering av häckande kustfåglar och övervakning av fågelskyddsområden i Vellinge kommun

Strandskata.
Teckning: Peter Elfman.

Verksamhetsrapport 2009

Rapporten kan beställas från: LÄNSSTYRELSEN I SKÅNE Miljöavdelningen 205 15 MALMÖ

Telefon: 040/044-252000

e-post: skane@lansstyrelsen.se

eller

FALSTERBO FÅGELSTATION Fyren, Fyrvägen 35 239 40 FALSTERBO Telefon: 040–470688

e-post: falsterbo@skof.se www.falsterbofagelstation.se

Finns även i digitalt format (pdf).

Sammanställd av: Lennart Karlsson och Sophie Ehnbom Falsterbo Fågelstation

Teckningar: Peter Elfman

Falsterbo oktober 2009.

Meddelande nr. 251 från Falsterbo Fågelstation.

Inventering av häckande kustfåglar och övervakning av fågelskyddsområden i Vellinge kommun 2009.

Inledning

Vellinge kommun har en unik kustfågelfauna, till följd av att de speciella biotoper som finns längs kommunens kuster (strandängar, sandrevlar, moränöar etc.) är unika i Sverige. De påverkas ständigt av havsströmmar, vågrörelser och väder men även av mänskliga aktiviteter. De speciella strömförhållandena och de grunda havsområdena medför dessutom unika möjligheter att studera landbildningar och -försvinnanden och dess inverkan på fågelpopulationerna inom överskådlig framtid. Den totala ytan av sådana biotoper i Sverige och övriga Nordvästeuropa har successivt minskat på grund av exploatering, vilket fått till följd att de kvarvarande områdena ökat i betydelse för många arters fortsatta existens.

Falsterbonäset och Foteviksområdet är klassat som objekt nummer 1 på den svenska "CW-listan" (CW=Convention on Wetlands) över internationellt viktiga våtmarksområden. Dessutom är nästan all kust i Vellinge avsatt som naturreservat av geologiska, botaniska, zoologiska och sociala skäl. Vissa områden är skyddade med beträdnadsförbud under fåglarnas häckningstid. Dessutom är hela havsområdet i Vellinge kommun ut till ett djup av 15 meter förklarat som marint naturreservat sedan 1992.

Inom EU pågår arbete för att skydda viktiga naturområden (s.k. Natura 2000-områden). Större delen av Vellinges kuster är klassade som sådana. Därmed kan EU bidraga med ekonomiskt stöd till biotopvård, t.ex. upprätthållande av betesdriften på strandängarna, vilket faktiskt delvis redan äger rum bl.a. genom projektet LIFE-BaltCoast. Natura-2000-områdena skall samtidigt göras tillgängliga för turism. För att sådan turism skall vara "hållbar" och inte störa fåglar eller andra djur, krävs en grundläggande kännedom om djurlivet och dess villkor och där spelar föreliggande inventeringar en mycket viktig roll.

Trots det starka lagstadgade skyddet verkar tyvärr en kvalitetsförsämring av biotoperna äga rum, eftersom många av strandängarnas fågelarter minskar i antal. Andra orsaker är störningsmoment som t.ex. predation och mänsklig aktivitet. Vill man behålla områdenas särart, skydda fåglarna och verkligen ha något att visa upp för omvärlden måste praktiska åtgärder sättas in, ett lyckat exempel är skyddet av Landgrens holme i Skanör.

Sedan 1988 har Falsterbo Fågelstation inventerat häckande kustfåglar i de fem fågelskyddsområdena Måkläppen, Skanörs revlar, Ängsnäset, Lilla Hammars näs och Eskilstorps holmar i Vellinge kommun. Därtill har de i Sverige sällsynta arterna skärfläcka, svartbent strandpipare, sydlig kärrsnäppa och småtärna inventerats i hela kommunen, eftersom större delen av dessa arters svenska bestånd finns (fanns) inom kommunens gränser. Under årens lopp har svartbent strandpipare i princip försvunnit och kärrsnäppan har minskat kraftigt medan de övriga två är mera fluktuerande. I uppdraget från Vellinge kommun ingår även regelbunden övervakning av områden med beträdnadsförbud under häckningstiden.

Naturvårdsverket startade 1997 ett miljöövervakningsprogram för det marina reservatet *Falsterbohalvöns Havsområde* med underlag bl.a. från inventeringarna av kustfågelfaunan 1988-96 (Karlsson & Malmhagen 1997). I detta övervakningsprogram ingår även en årlig häckfågelinventering, som utförs av Falsterbo Fågelstation. Det medför att i princip hela kusten i Vellinge kommun inventerats de senaste 13 åren. Detta ger en bättre resultatbild, eftersom många fåglar häckar utanför fågelskyddsområdena, t.ex. merparten av samtliga vadararter. Denna rapport är gemensam för båda projekten.

Allmänna områdesbeskrivningar och speciella iakttagelser 2009

Undersökningsområdet omfattar all kust i kommunen utom de av det s.k. rörliga friluftslivet mest frekventerade stränderna (Figur 1). De inventerade områdena är i huvudsak av samma naturtyp, dvs. sandrevlar och/eller havsstrandängar. Mest avvikande är S. Flommen som till största delen består av två golfbanor.

Sandrevlarna har ofta ingen eller endast sparsam vegetation. Vegetationstäcket kan dessutom mycket snabbt försvinna vid översvämning, vilket i sin tur får effekt på arter (t.ex. ejder), som gärna gömmer sina bon bland örterna. Yttre delarna av Måkläppen och Skanörs revlar är två typiska sådana områden. Motsatsen, dvs. att sandrevlarna blir kraftigt bevuxna, kan emellertid också inträffa. Så har exempelvis skett med Måkläppens "förlängda arm" väster om Falsterbo fyr.

Havsstrandängarna karakteriseras av en kraftig grässvål och en rik, ofta speciell, flora på grund av den växlande salthalten. För att havsstrandängen skall behålla sin karaktär krävs dels regelbundna översvämningar men också att vegetationen betas av kreatur i lagom mängd. Betet är en grundförutsättning för att vissa simänder (t.ex. årta och skedand) samt flera vadararter (t.ex. tofsvipa och kärrsnäppa) skall trivas (se t.ex. Larsson 1986, Cronert & Lindblad 1998, 2004). Numera frekventeras dock ängarna även av "vilda betesdjur" i form av stora mängder gäss, vilket har medfört att betet blivit för hårt och de häckande fåglarna har svårt att dölja bona. De mest utpräglade havsstrandängarna i Vellinge kommun finns i Foteviksområdet. För detaljerade beskrivningar av vegetationen på Falsterbonäset och vid Foteviken, se Kraft (1987).

Följande områden, ordnade från gränsen mot Trelleborgs kommun till gränsen mot Malmö stad har inventerats 2009 (Figur 1):

1. **Fredshög** (ca 5 ha)

Inventeringsområdet vid Fredshög består av en halvö uppbyggd av sand, grus, stenar och musselskal. Den innefattar två långsträckta och smala vattensamlingar omgärdade av vass. Innanför halvön finns kortbetad gräsmark, vilka också räknas in. Gräsmarken, som betas av får, innehåller i princip inga häckande fågelarter. De finns på halvön och i vassen. Inventerades inte 1997. Både räv och grävling förekom i området 2009.

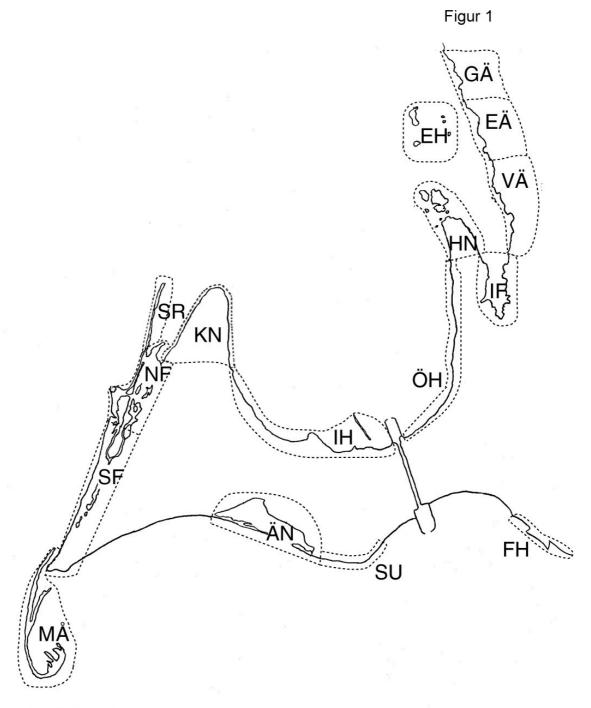
2. **Stenudden** (ca 5 ha)

Stenudden ligger omedelbart öster om Ängsnäset och sträcker sig från den östligaste delen av reveln utanför Ängsnäset en bit in i Kämpingebukten (Figur 1), ett område med både sten- och sandstrand. Vidare finns några grunda dammar med vass. Delar av Ljunghusens golfbana ingår också. Stranden hyser inga häckande fåglar på grund av relativt dålig biotop (mest sand) och frekvent friluftsliv. Inventerades inte 1997.

3. **Ängsnäset** (ca 25 ha landyta)

Ängsnäset ingår i naturreservatet Skanörs Ljung, bildat 1969. År 1984 förklarades Ängsnäset som fågelskyddsområde med beträdnadsförbud 1 april–15 juli och samtidigt utökades reservatsområdet till att även omfatta havet norr och söder om Ljungen ut till tre meters djup.

Ängsnäset skiljer sig från resten av Skanörs Ljung (söder om väg 100), eftersom det utgörs av kortbetat gräs i stället för ljung och, längst i söder, en sandrevel avbruten av ett smalt gatt. Mellan reveln och strandängen finns en grund havslagun med en del vass. Innanför gattet ligger en liten ö men det är ordentligt djupt runt om även vid lågvatten. Också utanför gattet finns en del sandrevlar. Ängsnäset har inventerats sedan 1988.

Inventeringsområden:

FH = Fredshög
SU = Stenudden
ÄN = Ängsnäset
MÅ = Måkläppen
SF = S. Flommen
NF = N. Flommen
SR = Skanörs revlar
KN = Knösen

HH = Inre Höllviken
ÖH = Östra Höllviken
HN = Lilla Hammars näs
IF = Inre Foteviken
VÄ = Vellinge ängar
EÄ = Eskilstorps ängar
EH = Eskilstorps holmar
GÄ = Janstorp/Gessie ängar

4. Måkläppen

Måkläppen är Sveriges äldsta naturskyddsområde (tillkom 1899). Sedan 1971 är det naturreservat och djurskyddsområde med beträdnadsförbud 1 februari–31 oktober.

Måkläppen är (f.n.) en långsmal, hästskoformad sandrevel. Genom påverkan av vind och vattenströmning ändrar reveln ständigt form och storlek. Dessa förändringar har naturligtvis i sin tur starkt påverkat utvecklingen av såväl flora som fauna. Förändringarna är väl dokumenterade (senast: Schmitz 1999).

Vid sekelskiftet var ön belägen ca 2 km söder om Nabben. Den hade höga dynpartier och ett kraftigt vegetationstäcke som gav skydd åt häckande änder och vadare. Efterhand blev ön mera långsträckt och flack, samtidigt som vegetationen glesnade betydligt. Under 1980-talet växte öns norra arm snabbt och den kanske mest avgörande förändringen för fågelfaunan inträffade vintern 1989–90, då ön Måkläppen förvandlades till en landfast halvö. Det innebar att fyrbenta predatorer, särskilt rävar, kunde vandra ut och ta för sig. De tidigare så talrika arterna, ejder och gråtrut, försvann nästan helt. Efter några rävfria år i slutet av 1990-talet har arten återkommit och "häckar" nu på Måkläppen. Rävar tillhör för all del faunan på Näset men just på Måkläppen vore det ur ornitologisk synpunkt önskvärt att de togs bort, samtidigt som Måkläppen åter blev till en ö!

I samband med landförbindelsen växte en sandrevel upp väster om Nabben och idag når den ca 800 m norr om Falsterbo fyr, där den vuxit samman med land via en flera hundra meter bred förbindelse. Reveln är

Gattet mellan lagunen och öppet hav åt sydost 2004-07-13. Samtliga foton: Björn Malmhagen.

2005-07-19 med ungefär samma vattenstånd.

2006-08-03 Gattet har krympt ytterligare och sandreveln innanför har växt och är t.o.m. örtbevuxen.

2007-07-28. Gattet är åter något bredare och reveln i mitten något mindre.

2008-07-20. Åter en rejäl öppning.

2009-07-23: Ny revel utanför gattet.

uppbyggd av sand och småsten och blir alltmer bevuxen, bl.a. har vresrosen fått fäste. Längs kanterna av lagunen mellan reveln och "fastlandet" finns nu ett par vassruggar och gott om säv. Även på sydsidan av Nabben har gattet mellan öppet hav och lagunen innanför krympt avsevärt. Kraftiga vindar och högvatten under vintrarna 2007 och 2008 innebar emellertid att gattet åter breddades (jfr. bilderna på sid. 6).

5. **Södra Flommen** (ca 48 ha)

Hela området ingår i Flommens Naturreservat. Området väster om Falsterbo (från Nabben norrut till församlingsgränsen) består av höga sanddyner längs sydkusten, två golfbanor och brackvattenlaguner. Några enstaka stråk av ursprunglig strandäng och ljunghed finns också. Lagunerna längst i söder är i det närmaste igenvuxna med vass, säv och grässvål. I den nordliga delen (=Flommens golfbana) har vassröjning genomförts bl.a. med syfte att öka vattengenomströmningen. Tyvärr transporterades inte de uppgrävda massorna bort, utan lades upp på "öar" i lagunerna, vilket innebar att de flöt ut i vinterns högvatten och hela åtgärden fick därmed inte någon större effekt. År 2003 transporterade man ut jord och sand i naturreservatet från en byggplats i Falsterbo för att delar av golfbanan inte skulle dränkas vid högvatten. Vassen växer förstås upp igen och de arter som lever i skydd av vassen har därmed en chans att återvända. Ytterst få strandängsfåglar häckar i det myller av golfspelare som frekventerar området.

Falsterbo Golfklubb har genomfört rensningar i södra Flommen. Dessa görs på ett mera genomtänkt sätt och bl.a. tas alla uppgrävda massor o.dyl. bort.

6. Norra Flommen (ca 24 ha)

Området innefattar Slusan, Ålasjön, Landgrens holme och inre Bakdjupet upp t.o.m. Borgmästarstigen. Hela området ingår i Flommens Naturreservat. Denna del av Flommen (väster om Skanör) har restaurerats. Boskap betar i området, som åtminstone delvis har återfått sin karaktär av betad strandäng. Under 2002 utökades beteshagen åt söder och djuren når nu ända ned förbi Slusan. Åtgärderna har varit positiva för strandängsfåglarna.

På uppdrag av bl.a. Länsstyrelsen bevakades betesdjurens rörelser i förhållande till skärfläckekolonin på Landgrens holme 2002–2003, eftersom djuren beskyllts för att (t.o.m. avsiktligt!) trampa sönder fågelbona. Dessbättre besannades inte dessa farhågor (Walinder & Karlsson 2003, 2004). I stället har vattenstånd och predation varit de största problemen. Skäfläckorna går inte till häckning om vattenståndet är så lågt runt holmen, att predatorer lätt kan ta sig dit.

Åtgärder inleddes 2007 för att råda bot på detta och utökades inför häckningssäsongen 2008 med ett rejält dämme av kraftiga ekplankor, som bättre står emot trycket från vattenmassorna. Kreatursstängslet runt området (4 km långt) försågs med två eltrådar, för att hålla predatorer borta och strömföringen kontrollerades dagligen. Detta skapade förhållanden för lyckad skärfläckehäckning på Landgrens holme och resultatet blev nästan över förväntan (Kristersson 2008). Åtgärderna genomfördes i samarbete med Länsstyrelsen, Region Skånes Miljöfond, Skogsstyrelsen, Vellinge kommun och djurhållaren Lars Persson.

En förutsättning är dock att strömmen i elstängslet ständigt är påslagen. Under en enda natt med strömavbrott gick sålunda räven in och i princip totalsaboterade häckningarna 2009.

7. Skanörs revlar

Skanörs revlar (reveln norr om Skanörs hamn, Figur 1) ingår också i Flommens Naturreservat. Den södra delen är flitigt utnyttjad badstrand. Den nordligaste delen är fågelskyddsområde med beträdnadsförbud 1 april–15 juli och består av vidsträckta sandflator utan någon

egentlig vegetation förutom på den inre delen. Storleken på landytan växlar med vattenståndet, stundom översvämmas och stundom torrlägges stora arealer. Sedan i fjol finns även en ganska kraftig sandrevel långt i norr, ej översvämmad ens vid ganska högt vattenstånd.

Tyvärr har häckfågelfaunan i fågelskyddsområdet alltmer tunnats ut, sannolikt mest på grund av predation, översvämning och mänskliga störningar. En viss återhämtning har skett de senaste åren med såväl skärfläcka som småtärna bland häckfåglarna.

8. **Knösen** (ca 150 ha)

Knösen och den innanför liggande Knävången är den norra udden av Falsterbonäset (norr om en linje Borgmästarstigen–Skanörs kyrka–Breväg) med omväxlande strandängar (särskilt längs östra sidan), sandiga åkrar och mindre skogsplanteringar. Kring halvön Knösen finns vidsträckta, näringsrika, grunda vattenområden, som ibland friläggs vid lågvatten. Dessa områden är rast- och övervintringsplats för tusentals simänder, gäss och svanar. Vattnen samt hela kustlinjen är naturreservat. De ur häckfågelsynpunkt fågelrikaste ängarna finns i den östra delen samt intill Stall Hovbacken, alltså i huvudsak utanför reservatet.

Till skillnad mot de senaste åren översvämmades inte ängarna vinter 2008–09. Lågt gräs under inledningen av häckningssäsongen försvårade fåglarnas möjligheter att dölja bona. Predation (främst av räv) är därför säkert starkt bidragande till försämrade häckningsresultat och färre par.

9. **Inre Höllviken** (ca 73 ha)

Området, som sträcker sig från Breväg till Falsterbokanalen, består av en ganska välbetad strandängszon och längs vissa sträckor finns vass och/eller säv. Det innefattar även Black, en ungefär 500 m lång och 10 m bred sten- och sandrevel i Höllviken, väster om Falsterbokanalen. Vissa år har tärnor och skärfläckor häckat på Black, men dessa häckningsförsök spolieras ofta antingen av lågvatten som torrlägger området runt reveln eller högvatten som sköljer över den totalt. Under våren 2009 var vattenståndet mycket lågt nästan hela säsongen men vecka 22 noterades mycket högt vattenstånd (Black överspolat).

10. Östra Höllviken

Östra Höllviken utgör den smala kustremsan från Falsterbokanalen österut till gränsen för Lilla Hammars näs och består i inre delen av en smal remsa sandstrand med en hel del örtvegetation. Längs hela sydsidan löper en cykelstig och vandringsled och vattenområdet används gärna av brädseglare och kitesurfare. Från Vikingamuséet och ut mot Lilla Hammars näs är stranden delvis stenigare och det är på ängarna längs denna sträcka som de flesta häckande fåglarna finns. Området inventerades inte 1997.

11. **Lilla Hammars näs** (ca 68 ha)

Lilla Hammars näs avsattes som naturminnesmärke 1952, numera är det naturreservat och fågelskyddsområde. Beträdnadsförbud råder mellan 15 april och 15 juli. Området består av halvön Lilla Hammars näs och de därutanför liggande Näsholmarna med tillhörande vattenområde. Södra delen av reservatet har varit uppodlad, vilket kan ses bl.a. i form av invallningar. Idag utgörs området av flacka, betade marskartade strandängar med för sådan miljö typisk vegetation.

Näsholmarna består av tre större och ett tiotal mindre holmar, uppbyggda kring en moränrygg. De är huvudsakligen täckta av strandängstorv, blandad med sand och tång. Holmarna är mycket flacka och översvämmas vid kraftigt högvatten. Omvänt är vattenområdet utanför holmarna mycket grunt och torrläggs vid lågvatten. Detta skapar en idealisk miljö för häckande och rastande kust- och vattenfåglar. Artrikedomen är större här än i

något av de övriga områdena. Stora skillnader i antalet häckande par mellan åren beror främst på närvaro eller frånvaro av kolonihäckare som ejder, skärfläcka och en rad måsfågelarter. Näsholmarna är numera kommunens starkaste fäste för häckande tärnor.

Liksom i fjol förekom mycket rävpredation på Näsholmarna i samband med långvarigt lågvatten. Däremot gick det bättre för vadarna på själva halvön. En hel del omläggningar med växlande resultat förekom, bl.a. av skärfläckor och tärnor. Boskapen släpptes sent och det var inte många djur. Samtidigt borde området betas hårdare. Nya sandvallar bevuxna med odört och bitterkrassing har bildats i väster. Enstaka vresrosbuskar har växt upp på Näsholmarna (N. Kjellén).

12. Inre Foteviken (ca 96 ha)

Inre Foteviken är ett strandängsområde med utbredd bladvass i gränsen mellan hav och land och är sämre betat än Vellinge ängar. Predation var troligen den viktigaste orsaken till att häckningsresultaten överlag var ganska dåliga (N. Kjellén).

13. **Vellinge ängar** (ca 112 ha) och 14. **Eskilstorps ängar** (ca 54 ha)

Vidsträckta, väl betade havsstrandängar som löper längs östra stranden av Foteviken. På ängarna finns otaliga brackvattendammar och rännor som ger området dess karakteristiska mosaikartade utseende. Viktig häckningslokal för många vadararter, bl.a. den sydliga kärrsnäppan. Störst antal häckande fågelpar finns på Vellinge ängar, ett av få kustområden i Vellinge kommun som ännu *inte* är naturreservat men arbete pågår för att hela kusten upp till Klagshamn skall bli reservat. En tydlig minskning av antalet häckande par på Vellinge ängar har konstaterats.

Paul Eric Jönsson beskrev läget på Vellinge och Eskilstorps ängar 2007 så här: "Betestrycket har ökat på Vellinge ängar jämfört med för 20 år sedan, antagligen pga. gässen eftersom antalet kor/hästar verkar vara ungefär lika stort. Detta medför att framför allt kärrsnäppor och rödbenor har svårt att gömma sina bon i vegetationen och tvingas lägga sina tidiga kullar i uppspolade tångvallar. De senare är omtyckta "liggunderlag" för betesdjuren när de släpps i slutet av maj och bona i tångvallarna löper stor risk att bli mosade. Bopredationen är bedövande. Mitt intryck, liksom ifjol, är att räven härjar mest på Vellinge ängar, medan kråkorna dominerar på Eskilstorps ängar. Lägg därtill enstaka grävlingar, minkar, illrar och (nytt för i år!) kajor. Störningar från människor, ffa. ryttare och folk som rastar hundar, har också ökat markant under senare år.

På Eskilstorps ängar är vegetationen högre och mer mosaikartad, men området är mindre och därför känsligare för störningar från folk. Dessutom bor det minst två par kråkor precis i anslutning till ängarna. Däremot sågs inga indikationer på att de bruna kärrhökarna tar vadarungar. Dessutom hinner det inte kläckas särskilt många ungar som de kan ta, eftersom de flesta förlusterna sker på äggstadiet!"

Beskrivningen är högsta grad fortfarande giltig.

15. **Eskilstorps holmar** (9 ha)

Eskilstorps holmar och Eskilstorps ängar avsattes som naturreservat 1972. Holmarna förklarades dock fridlysta som naturminnesmärke redan 1931. Något lagfäst beträdnadsförbud finns inte, endast en rekommendation att inte beträda området 15 april–15 juli. Naturtypen är densamma som på Näsholmarna (se ovan).

Under vintern 2007–08 minskade ytan av de bägge större öarna med 10–20 % pga. kraftiga vindar och extrema högvatten. Inga skarvbon fanns kvar. Vegetationen var också betydligt glesare.

I år var vegetationen åter frodigare, främst av bitterkrassing. Skarvarna var tillbaka

men perioder med lågt vattenstånd medförde att räven rensade även de yttre holmarna. Flera arter lade nya kullar men resultatet av dessa föll utanför inventeringstiden. Få nydöda adulta gråtrutar hittades, dvs. samma mönster som 2007 och 2008 (N. Kjellén).

16. **Janstorp–Gessie ängar** (ca 90 ha)

Strandängsområde med varierande hävdintensitet. De nordligaste (upp mot Klagshamn) och sydligaste delarna är välhävdade, medan de mellersta delvis är igenväxta med en mur av bladvass längs stranden mot Foteviken (Jönsson 1996). Vissa områden är för hårt betade och samma fenomen som beskrivits ovan för Vellinge ängar iakttogs.

Inventeringsmetodik & redovisningsform

Årets inventeringar har i huvudsak följt samma metodik som tidigare. Således gjordes minst fyra delinventeringar, jämnt utspridda från slutet av april till mitten av juni (v. 17–25). Avsikten med det fjärde besöket var i huvudsak att kontrollera häckningsutfall och eventuella sena häckningar. Tillstånd att besöka områden med beträdnadsförbud erhölls från Länsstyrelsen i Skåne län. På Måkläppen gjordes dock bara två besök (18 maj och 16 juni) men kompletterande uppgifter har erhållits genom observationer från Nabben samt från Jan-Åke Hillarp, Skanör, som har tillstånd att besöka Måkläppen året om.

I övrigt har kompletteringar gjorts i samband med den regelbundna tillsynen av naturreservaten (1–3 gånger i veckan), som utförs på uppdrag av Vellinge kommun, men med den skillnaden att observatören då inte gått in i områden med beträdnadsförbud. På Falsterbonäset utförs räkningar av rastande fåglar en gång i veckan av Falsterbo Fågelstation och även då har naturligtvis observationer av häckande fåglar antecknats. Det innebär att vissa områden besökts oftare än andra.

Vid varje besökstillfälle har samtliga potentiella häckfåglar antecknats på besökskartor. I kombination med bofynd och/eller beteenden tydande på häckning har sedan beståndsuppskattningar gjorts. I stort sett har vi följt normerna i BIN-Fåglar (SNV 1978) för uppskattning av antalet häckande par. Någon *aktiv* boletning har inte ingått. Vid inventering av kolonihäckare som t.ex. ejder och gråtrut, har naturligtvis bona (och inte fåglarna) räknats. Att
boletning inte genomförs medför att antalet häckande par av icke kolonihäckare i hög grad
baseras på antalet permanenta revir och således inkluderar både säkra, troliga och möjliga
häckningar. Det är observatörens sak att avgöra, om ett par av en art, som iakttagits vid inventeringstillfällena, kan tänkas häcka i området eller inte (se kommentarerna för resp. art).

Vid tolkningen av olika arters variationer från år till år bör man tänka på att kolonihäckande arter (t.ex. skärfläcka, måsar och tärnor) kan flytta mellan olika områden både mellan år och även under samma år. I dessa fall är snarare kommunens totala population per år intressantare än variationen inom resp. lokal. En annan möjlig felkälla är byte av observatörer, t.ex. om en van inventerare byts mot en oerfaren. Vi eftersträvar därför att om möjligt behålla samma inventerare och att vid ev. byte den avgående och den tillträdande inventeraren går tillsammans under den första inventeringen.

Någon *systematisk* kontroll av häckningsresultaten ingår inte i direktiven. En sådan uppföljning kräver en mycket större besöksfrekvens och därmed ökar såväl störningsrisken som kostnader. De ungar som ev. iakttagits vid inventeringarna liksom vid de veckovisa rastfågelräkningarna på Falsterbonäset har alltid noterats. Vissa punktinsatser vore dock synnerligen önskvärda, t.ex. en kontroll av häckningsresultaten i tärnkolonierna på Lilla Hammars näs och Eskilstorps holmar samt i stort sett samtliga vadarhäckningar.

Inventeringarna utfördes av Sophie Ehnbom (samtliga lokaler på Falsterbonäset utom Måkläppen samt Ö. Höllviken, Vellinge, Eskilstorps och Gessie ängar), Nils Kjellén (Måk-

läppen, Lilla Hammars näs, Inre Foteviken och Eskilstorps holmar) och Peter Öhrström (Fredshög). Måns Karlsson och Mattias Ullman gjorde fjärdebesöken vid några av lokalerna.

Vi har nu data från alla områden under 13 år (1997–2009). Dessutom har vi data från de fem fågelskyddsområdena Måkläppen, Skanörs revlar, Ängsnäset, Lilla Hammars näs och Eskilstorps holmar under 22 år (1988–2009) liksom för skärfläcka, svartbent strandpipare, sydlig kärrsnäppa och småtärna i hela kommunen. För att visa långsiktiga beståndsutvecklingar har tillämpliga delar av årets resultat sammanställts tillsammans med siffror från inventeringarna i 22-årsserien. För ytterligare jämförelser med äldre material hänvisas till Mathiasson (1978) samt Karlsson & Malmhagen (1997).

Resultaten kommenteras artvis med arterna i systematisk ordning. Tättingar (*Passeriformes*) är ursprungligen inte inkluderade i denna undersökning men några få undantag för särskilt intressanta arter har likväl gjorts (t.ex. gulärla, skäggmes, kornsparv). Det maximala antalet par har valts om intervall angivits i fältanteckningarna. I Appendix 1 redovisas alla sifferuppgifter artvis i inventeringsserien 1997–2009, och i Appendix 2 redovisas siffrorna från de fem fågelskyddsområdena områdesvis 1988–2009. Dessa tabellsamlingar anknyter till tidigare separata redovisningar till Länsstyrelsen resp. Vellinge kommun.

Väder och vattenstånd

Väderuppgifter har hämtats från SMHI:s väderstation vid Falsterbo fyr, som sedan 1988 drivs av Falsterbo Fågelstation, samt från den månatliga tidskriften *Väder och Vatten* (SMHI 2009). Månadsmedelvärden för temperatur och nederbörd under häckningssäsongen (apriljuni) anges i Tabell 1.

Under april och maj 2009 noterades månadsmedeltemperaturer över de normala. Särskilt april var som helhet varm och torr. Vid häckningssäsongens början var det ganska torrt på ängarna samtidigt som gräset inte fick riktig fart i växandet. Maj var mera normal med små avvikelser från normalvärdena. Avslutningen av månaden var sommarlik men detta förbyttes snabbt i den kallaste inledningen av juni på 50 år. Det regnade dessutom tämligen mycket och 34 (av 35) mm föll 1–15 juni. Kyla och regn, dessutom tidvis i kombination med kraftig blåst, är sannerligen ingen lyckad kombination under häckningstiden.

Tabell 1. Medeltemperatur och nederbörd våren 2009 jämfört med 30-årsmedelvärdet 1961–90. Uppgifter från SMHI:s väderstation vid Falsterbo fyr.

	Medelte	mperatur	Nederbörd (mm)				
	2009	1961–90	2009	1961–90			
April	+8,1	+5,1	10	35			
Maj	+11,7	+10,1	40	38			
Juni	+14,4	+14,7	35	44			

Vattenståndet i havet vid Falsterbonäset var genomgående lågt under häckningstiden (v. 15–27). Endast vecka 22 och 26 bedömdes vattenståndet som "mycket högt" resp. "högt" (5 resp. 4 på en femgradig skala) och detta spolierade bl.a. många tärnhäckningar på småöarna vid Eskilstorps holmar. Under sju på varandra följande veckor (15–21) noterades däremot "lågt" eller "mycket lågt" vattenstånd.

Lågvatten innebär att det tidvis inte finns några klarvattenytor, som erbjuder det skydd mot predatorer, som en del arter (t.ex. skärfläckor och tärnor) uppenbarligen gärna vill ha för att gå till häckning. Det ovan omtalade dämmet vid Landgrens holme i Skanör fyllde därvid en viktig positiv funktion.

Resultat 2009

Totalt konstaterades 2 121 sannolikt häckande (enligt ovanstående kriterier) fågelpar av 30 arter i de inventerade områdena (Tabell 2, 3). Det är den tredje lägsta totalsumman i serien och ungefär 70 % av medelvärdet 1997–2008 (Tabell 2). Förklaringen är enkel: De talrikaste arterna, storskarv och gråtrut, har minskat kraftigt. Bland de mera frekvent förekommande arterna noterades klart färre par av bl.a. knölsvan, ejder, brun kärrhök, större strandpipare

Tabell 2. Totalsummor 1997–2009, skillnader mellan 2009 och 2008 (Dif) samt medelvärden 1997–2008 (Mv).

	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	Dif	Mv.
Knölsvan	64	88	93	79	79	75	61	69	68	59	40	61	48	-13	70
Grågås	2	2	3	3	1	1	5	9	10	16	12	25	25	0	7
Vitkindad gås	1	0	0	0	0	2	3	7	9	11	16	9	8	-1	5
Gravand	87	129	66	70	86	91	98	128	128	133	125	113	154	41	105
Bläsand	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	4	0	-4	0
Snatterand	6	5	8	7	15	10	13	17	10	11	10	15	12	-3	11
Kricka	0	0	0	1	1	0	1	1	1	2	2	4	4	0	1
Gräsand	62	98	54	63	106	99	86	101	95	90	86	88	96	8	86
Stjärtand	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0
Årta	3	1	2	3	3	3	2	3	0	0	2	1	0	-1	2
Skedand	5	6	7	11	9	8	13	7	4	5	6	8	5	-3	7
Vigg	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	0	-1	0
Ejder	296	392	336	408	404	433	344	421	414	511	325	312	293	-19	383
Småskrake	24	35	30	22	30	34	20	28	15	25	16	20	17	-3	25
Rapphöna	0	0	3	4	3	1	1	0	0	1	0	0	2	2	1
Smådopping	0	0	0	1	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Gråhakedopping	0	0	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Storskarv	229	413	543	693	877	1053	1129	1235	1113	997	33	0	216	216	693
Brun kärrhök	5	3	5	6	7	6	7	7	6	8	7	6	1	-5	6
Vattenrall	0	0	0	5	2	0	15	13	2	10	10	4	1	-3	5
Rörhöna	3	1	1	2	3	4	6	7	2	4	2	2	2	0	3
Sothöna	29	18	15	35	31	40	27	36	22	22	34	23	29	6	28
Strandskata	93	115	92	85	109	121	113	99	100	112	104	100	113	13	104
Skärfläcka	234	165	281	327	336	517	425	365	104	175	212	225	269	44	281
St. strandpipare	75	83	66	65	92	83	72	70	57	45	49	62	47	-15	68
Svartb. strandpipare	4	2	2	1	1	0	0	1	1	2	0	0	0	0	1
Tofsvipa	219	261	173	260	284	251	218	169	141	127	151	143	145	2	200
Kärrsnäppa	76	60	35	37	55	48	50	44	38	33	27	23	14	-9	44
Brushane	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Enkelbeckasin	0	0	1	1	2	1	2	1	0	2	0	0	1	1	1
Storspov	0	0	0	1	3	4	2	1	1	2	2	1	1	0	1
Rödbena	199	233	146	184	200	179	188	181	140	134	141	130	133	3	171
Skrattmås	7	9	30	81	84	49	21	3	0	1	0	0	0	0	24
Fiskmås	41	42	51	52	47	63	60	66	57	56	68	55	63	8	55
Silltrut	3	3	3	4	4	5	7	6	5	5	3	2	2	0	4
Gråtrut	748	737	665	648	603	628	496	512	451	397	334	217	237	20	536
Havstrut	20	27	27	29	26	29	40	40	35	38	34	28	27	-1	31
Skräntärna	0	0	0	1	1	2	1	2	1	1	2	0	0	0	1
Silvertärna	58	55	79	103	98	123	104	88	79	111	94	101	113	12	91
Småtärna	25	21	36	37	45	61	53	41	45	46	51	32	43	11	41
Jorduggla	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Summa	2619	3004	2855	3330	3648	4025	3684	3778	3154	3192	2000	1815	2121	306	3029
Arter	29	27	31	33	34	32	34	33	30	33	32	30	30	0	32

och sydlig kärrsnäppa jämfört med 2008. Ökningar jämfört med fjolåret noterades bl.a. hos gravand, storskarv, strandskata, skärfläcka, silvertärna och småtärna.

I förhållande till medelvärdena 1997–2008 (Tabell 2) finner vi att bland de ovannämnda minskande arterna ligger samtliga även under resp. medelvärde. Det gör fortsatt även de vanligare vadararterna på strandängarna (utom strandskata). På plussidan finner vi bl.a. grågås, flera arter av simänder samt silver- och småtärna.

Av det totala antalet par häckade 71 % i Foteviksområdet, 25 % på Falsterbonäset och 4% på övriga lokaler (Fredshög och Ö. Höllviken). Eskilstorps holmar var som vanligt den lokal som hyste flest par (829, 39 %). Lilla Hammars näs håller med god marginal platsen som den näst fågelrikaste lokalen, i år med 344 par (19 %, Tabell 3). På Falsterbonäset var det flest par på N. Flommen (231), därefter följde Måkläppen med 89 och Knösen med 63 par.

Lägsta antalet par noterades vid Stenudden (4) och Fredshög (15). Den förstnämnda lokalen skulle utan större problem kunna utgå. På Södra Flommen fanns de flesta häckfåglarna söder om den s.k. Sopbron med närhet till vass eller annan skyddande vegetation.

Nio arter förekom i tresiffrigt antal (Tabell 2, 3). Talrikast var ejder (293), skärfläcka (269), gråtrut (237) och storskarv (216). De återstående fem (gravand, strandskata, tofsvipa, rödbena och silvertärna) låg mellan 100 och 150 par. Tio arter noterades med färre än tio par och hos fyra av dessa (brun kärrhök, vattenrall, enkelbeckasin och storspov) konstaterades bara ett enda par (Tabell 3).

Gräsand och strandskata noterades i alla 16 delområden. Gravand fanns i 15 områden, ejder och rödbena i 14 samt större strandpipare och tofsvipa i 12 områden.

Högst antal arter fanns på Lilla Hammars näs (20) och därefter följde Eskilstorps holmar med 19. På Falsterbonäset noterades 15 arter på Måkläppen och 13 vid Ängsnäset. I detta avseende skiljer sig årets resultat föga från föregående års. Inga nya arter tillkom under året. För fullständiga sifferuppgifter hänvisas till Tabell 2 och 3 samt Appendix 1 och 2.

Kommentarer till enskilda arter

I rubriken för resp. art anges:

Svenskt namn Vetenskapligt namn Antal par 2009 (medelvärde 1997–2008).

Knölsvan Cygnus olor 48 (70)

Knölsvanen minskade åter efter ökningen i fjol från 61 till 48 par. Hela nedgången kan i princip tillskrivas "kolonin" på Eskilstorps holmar, där antalet sjönk från 29 till 17 par.

Häckningsresultatet var, likt fjolårets, mycket dåligt. Många bon plundrades. Förmodligen misslyckades samtliga häckningar. För tredje året i rad häckade inga knölsvanar på Lilla Hammars näs.

På Måkläppen noterades 15 par men samtliga bon var tomma. På Flommen fanns ett par i det södra och sex i det norra delområdet. Endast ett par fick ut ungar. Precis som i fjol fick två par kring den norra delen av Falsterbokanalen, tre resp. en unge som nog alla blev flygga. Även ett par vid Fredshög fick två ungar.

Det är oklart vad det är som får svanarna att avbryta häckningarna, men sannolikt kan predationen ha viss betydelse, åtminstone på Måkläppen, där räven tillåts härja fritt. En annan möjlighet är försvagad hälsa (jfr. sid 28).

Tabell 3. Resultat av inventeringen 2009 fördelat på arter och lokaler. Lokalernas fullständiga namn framgår av Figur 1.

	FH	SU	ÄN	MÅ	SF	NF	SR	KN	ΙH	ÖH	HN	IF	VÄ	ΕÄ	EH	GÄ	TOT	Lokaler
Knölsvan Cygnus olor	1	-	1	15	1	6	-	-	3	4	-	-	-	-	17		48	8
Grågås Anser anser	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	16	-	-	-	9	-	25	2
Vitkindad gås Branta leucopsis	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	7	-	8	2
Gravand Tadorna tadorna	1	-	7	3	4	18	4	10	4	15	12	32	14	8	6	16	154	15
Snatterand Anas strepera	-	-	-	1	-	-	-	-	-	1	3	3	2	1	1	-	12	7
Kricka Anas crecca	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	1	2	-	-	-	-	4	3
Gräsand Anas platyrhynchos	3	1	6	5	6	10	3	7	3	14	5	10	9	6	4	4	96	16
Skedand Anas clypeata	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	3	1	-	-	-	-	5	3
Ejder Somateria mollissima	1	2	8	11	1	-	7	10	2	14	62	7	11	-	149	8	293	14
Småskrake Mergus serrator	-	-	-	2	-	-	1	-	-	1	8	1	-	-	4	-	17	6
Rapphöna <i>Perdix perdix</i>	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	-	-	2	1
Storskarv Phalacrocorax carbo sinensis	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	216	-	216	1
Brun kärrhök Circus aeruginosus	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	1	1
Vattenrall Rallus aquaticus	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1
Rörhöna Gallinula chloropus	-	-	-	-	-	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	2	2
Sothöna Fulica atra	1	-	8	2	4	10	-	-	2	2	-	-	-	-	-	-	29	7
Strandskata Haematopus ostralegus	1	1	6	8	3	8	2	9	2	5	18	8	21	9	6	6	113	16
Skärfläcka Recurvirostra avosetta	-	-	-	7	-	135	6	-	-	-	33	24	2	-	62	-	269	7
St. strandpipare Charadrius hiaticula	1	-	1	10	2	4	4	-	-	-	10	2	7	3	2	1	47	12
Tofsvipa Vanellus vanellus	2	-	8	6	-	20	-	17	2	5	21	19	22	17	-	6	145	12
Kärrsnäppa Calidris alpina schinzii	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3	-	6	4	-	1	14	4
Enkelbeckasin Gallinago gallinago	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	1
Storspov Numenius arquata	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	1	1
Rödbena Tringa totanus	2	-	10	6	1	15	-	9	2	6	37	19	12	9	2	3	133	14
Fiskmås <i>Larus canus</i>	-	-	-	-	-	2	-	-	2	4	50	-	-	-	5	-	63	5
Silltrut Larus fuscus	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	2	1
Gråtrut Larus argentatus	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5	-	-	-	232	-	237	2
Havstrut Larus marinus	-	-	-	1	-	-	-	-	1	-	1	-	-	-	24	-	27	4
Silvertärna Sterna paradisaea	-	-	1	5	-	-	2	-	-	-	35	-	-	-	70	-	113	5
Småtärna Sterna albifrons	1_	-	1	7	-	2	1		-	-	20	-	-	-	11	-	43	7
SUMMA	15	4	59	89	22	231	30	63	23	71	344	130	108	57	829	46	2121	
Arter	11	3	13	15	8	12	9	7	10	11	20	14	11	8	19	10	30	

Grågås Anser anser 25 (7)

Årets totalsiffra (25 par) är densamma som i fjol och en tangering av högstanoteringen. Alla par fanns vid Foteviken och där i sin tur huvudsakligen på Näsholmarna (16 par). Häckningarna lyckades bra och 16 kullar sågs vid Näsholmarna. På Eskilstorps holmar rönte gåsbona (9) i hög utsträckning samma öde som svanbona (predation?) och endast två kullar kläcktes.

Vitkindad gås Branta leucopsis 8 (5)

Den vitkindade gåsen har häckat årligen sedan 2002 och kan väl numera räknas som etablerad häckfågel i kommunen. Sju av årets åtta par fanns på Eskilstorps holmar (3 bofynd), det återstående på Näsholmarna, alltså uteslutande på öar. Inga ungar sågs på någondera lokalen. Troligen plundrades bona av räv.

Den vitkindade gåsen är en från början arktisk art och populationen i Sydvästskåne härstammar antagligen delvis från rymlingar från Malmö parker. Liknade utveckling har konstaterats på många håll i Sverige där parkfåglar kommit i kontakt med vilda (arktiska) gäss som stannat och häckat (se Bengtsson 2007 för detaljerad beskrivning).

Gravand *Tadorna tadorna* **154** (105)

Gravänder sågs som vanligt på de flesta lokaler (15 av 16) men exakt hur många par som säkert häckade, är som alltid vanskligt att avgöra. Det totala antalet par (154) är det högsta i serien. De högsta enskilda områdessiffrorna noterades vid Inre Foteviken (32 par med flera bofynd) och N. Flommen (18).

Ungar sågs vid Fredshög (1 kull med 4 ungar), Ängsnäset (1 kull med 8 ungar som minskade till 6), Måkläppen (minst 3 kullar, 41 ungar sågs i v. 29 men flera av dessa kan ha kommit från andra lokaler), N. Flommen (14 ungar, varav hälften försvann), Knösen (10 ungar i 1 kull, försvann efter två veckor), Ö. Höllviken (minst 3 kullar, 10+10+14 ungar) och Lilla Hammars näs (1 kull). Hos de 32 paren vid Inre Foteviken noterades inte en enda kläckt kull.

Snatterand *Anas strepera* **12** (11)

Av de tolv snatterandsparen sågs ett vid Måkläppen, ett vid Ö. Höllviken och resten runt Foteviken. Ett bofynd gjordes på den större av Eskilstorps holmar 18 juni. De övriga är samtliga möjliga eller troliga häckningar utan rapporter om bofynd eller iakttagna ungar.

Kricka Anas crecca 4 (1)

Par i lämplig biotop sågs vid Ängsnäset, Lilla Hammars näs, Inre Foteviken men övriga omständigheter kring eventuella häckningar är okända.

Gräsand Anas platyrhynchos 96 (86)

Gräsanden är väl spridd i hela inventeringsområdet. I år noterades den i alla delområden. Arten är genomsnittligt vanligare på Falsterbonäset än i Foteviksområdet, delvis beroende på att gräsanden inte är någon utpräglad "våtmarksart" utan kan häcka lite varstans, i fyrträdgården har den exempelvis häckat i kråkbon och skorstenar! Flera av de noterade paren kan alltså ha haft sina bon utanför själva inventeringsområdena.

Flest par fanns i år vid Östra Höllviken (14), samt vid Inre Foteviken (10) och N. Flommen (10). Ungar sågs vid Fredshög (3 kullar med sammanlagt 31 ungar), Måkläppen (3), N. Flommen (en kull med max 9 ungar, varav 7 sannolikt blev flygga), Skanörs revlar (2), Knösen (3+8) och Östra Höllviken (4 vid Turistbyrån). Inga ungar rapporterades från Foteviksområdet.

Skedand *Anas clypeata* **5** (7)

Antalet bygger på stationära par under häckningstid (Ängsnäset 1, Lilla Hammars näs 3, Inre Foteviken 1). Häckningsresultaten är i samtliga fall okända. Ingar ungar sågs.

Ejder *Somateria mollissima* **293** (383)

Antalet ejdrar minskar sakta men säkert och årets siffra (293 par) är den lägsta i serien.

Häckande ejder noterades i 14 delområden. De största antalen fanns som vanligt på öarna: Eskilstorps holmar (149 par) och Näsholmarna (62 par). Båda lokalerna utsattes för kraftig predation (räv) pga. lågvatten. På Eskilstorps holmar försvann praktiskt taget alla förstakullar och endast ett fåtal av paren lade om (5 aktiva bon 18 juni). På Lilla Hammars näs gick det något bättre och elva kullar räknades 19 maj.

Från Inre Foteviken rapporterades fyra kullar 21 maj. Dessa kan ha varit födda på platsen, även om ejderkullar har för vana att genast efter kläckning simma bort från boplatsen. Vid Ö Höllviken noterades 14 kullar.

Vid Ängsnäset sågs åtta kullar och vid Skanörs revlar + Knösen max 75 ungar, som kan tänkas vara födda i området. På Måkläppen hittades minst sju kullar. Siffran bygger på observerade kullar vid inventeringen 18 maj.

Sedan 1996 räknas även iakttagna ungar under de veckovisa rastfågelräkningarna längs Falsterbonäsets kuster. Våren 2009 räknades som mest 108 ejderungar (v. 22) varav 79 vid Skanörs revlar–Knösen. Det är det lägsta antalet i serien (medelv. 1997–2008: 408).

Ejderbeståndet i Östersjön har minskat de senaste tio åren. I fjol kom alarmerande rapporter bl.a. från Lilla Karlsö (70 % färre par än 2007, Prof. Kjell Larsson i Sydsvenskan 2008-05-30) och från Ertholmerne vid Christiansö utanför Bornholm (36 % färre par än 2007, Dansk Ornitologisk Forenings Nyhetsbrev 2008-06-25). En av orsakerna till nedgången antas vara lägre energiinnehåll i blåmusslor pga. varmare havsvatten, vilket bl.a. har medfört sämre äggkvalitet hos ejdrarna. Därtill har brist på märlkräftor, som är en viktig födoresurs för de nykläckta ejderungarna, konstaterats (Dansk Ornitologisk Forenings Nyhetsbrev 2008-06-25). Numera har man konstaterat att fåglarnas sämre kondition även beror på vitaminbrist (Balk m.fl. 2009, se sid. 28).

Småskrake *Mergus serrator* **17** (25)

Sjutton par småskrake noterades, som vanligt behäftade med stor osäkerhet pga. artens vana att häcka relativt sent på säsongen De flesta paren finns vid Lilla Hammars näs och Eskilstorps holmar (8 resp. 4). Inga uppgifter om häckningsresultat finns.

Rapphöna Perdix perdix 2 (1)

Två par noterades på Vellinge ängar, längs östra staketet. Inga kycklingar sågs.

Storskarv (Mellanskarv) *Phalacrocorax carbo sinensis* **216** (693)

Efter ett års frånvaro uppenbarade sig skarvarna åter på Eskilstorps holmar. Besöket blev dock kortvarigt. Vid första besöket 21 april hittades nämligen 216 nybyggda bon men inmga skarvar syntes till på holmarna. Vid besöket 20 maj konstaterades att några par troligen försökt lägga om men åter misslyckats (bona var tomma).

Brun kärrhök Circus aeruginosus 1 (6)

Endast ett par noterades (Inre Foteviken). Beståndet har tidigare hållit sig konstant kring 6–8 par under 2000-talet. Häckningsresultat okänt.

Vattenrall *Rallus* aquaticus **1** (5)

Vattenrall noterades för första gången i serien vid Fredshög (spelande hane). För ovanlighetens skull rapporterades däremot ingen vattenrall från Flommen. Vattenrallen bör rimligen även finnas vid Foteviken men där gjordes inga nattliga besök.

Rörhöna Gallinula chloropus 2 (3)

Två par funna, ett i N. Flommen och ett vid Skanörs borgruin (område Knösen). Det sistnämnda paret fick åtminstone en unge. Som vanligt konstaterades även en lyckad häckning i den s.k. Gässlingedammen i Skanör, vilken ligger utanför inventeringsområdena.

Sothöna Fulica atra 29 (28)

Sothöna registrerades med 29 par, vilket är sex fler än i fjol. Fyra par fanns i S. Flommen. I norra delen fanns tio par, av vilka många misslyckades med första kullen. Tre ungar sågs dock i mitten av juli och bör vara resultat av en omläggning. Dessutom häckade sothönan vid Fredshög (1 par), Ängsnäset (8), Måkläppen (2), Inre Höllviken (2) och Östra Höllviken (2). I Foteviksområdet noterades arten ö.h.t. inte.

Strandskata *Haematopus ostralegus* **113** (104)

Strandskatan förekom i alla delområden. Totalt registrerades 113 par, vilket är en liten bit över medeltalet. Strandskatan verkar alltså, till skillnad från övriga vadararter, ha en tämligen stabil population i kommunen under de år som inventeringarna har pågått. Tidigare har arten dock varit vanligare, i varje fall på Falsterbonäset där t.ex. 34 par häckade enbart i Flommenreservatet år 1984 (Walinder & Karlsson 1987). Motsvarande siffra 2009 är 13 par och alla misslyckades, om de ö.h.t. försökte. Störningarna är för många och för kraftiga – inte minst pga. alla ansvarslösa hundägare, som låter sin hundar löpa lösa i reservatet trots koppeltvånget. Inte en enda unge sågs på Falsterbonäset.

Flest par (68) fanns som vanligt vid Foteviken, där ju mycket större arealer finns till fåglarnas förfogande. De strandskator som häckar på åkrarna innanför strandängarna är dessutom inte inkluderade. Lilla Hammars näs och Vellinge ängar hyste flest antal par (18 resp. 21). Rapporter om varnande föräldrafåglar föreligger från flera lokaler, vilket tyder på att ungar fanns. En livs levande unge sågs dessutom på Vellinge ängar.

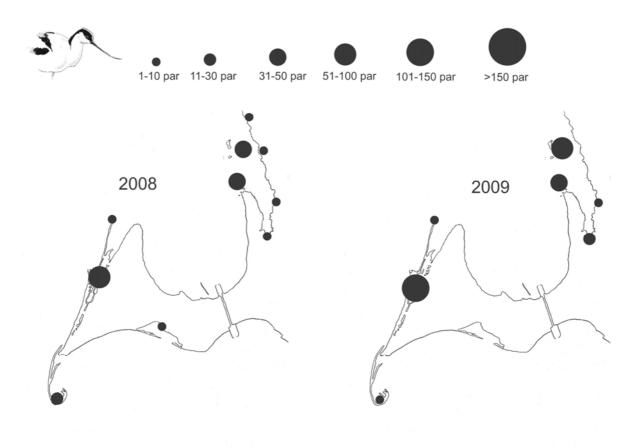
Skärfläcka Recurvirostra avosetta 269 (281)

Antalet skärfläckepar ökade åter något jämfört med fjolåret men ligger ändå strax under medelvärdet beroende på de nästan osannolikt höga sifforna i början av decenniet. Vid kolonin på Landgrens Holme i Skanör fortsatte insatserna för att skapa en gynnsam miljö. Ett kraftigt dämme håller vattennivån på lämplig höjd och ett mer än 4 km långt elstängsel runt hela betesängen skall hålla fyrbenta predatorer borta. Skärfläckorna på Landgrens holme levde väl innanför stängslet och mer än uppskattningsvis 135 par gick till häckning. Efter två nätter då elstängslet var utan ström splittrades emellertid kolonin. Endast 40 par återstod och en del av dessa lade nya kullar men av dessa dränktes 12 bon i högvattnet under v. 22. I slutändan var det inte många skärfläckeungar ungar som kläcktes i år (endast 4 ex iakttagna).

Arbetet med skyddet av skärfläckekolonin sker i samarbete mellan Vellinge kommun, Länsstyrelsen i Skåne, Skogsstyrelsen, EU-projektet LIFE-BaltCoast, Falsterbo Fågelstation (Mikael Kristersson) och djurhållaren Lars Persson. En särskild eloge ska gå till Mikael Kristersson för idogt nattvak och skötsel av elstängslet.

På övriga delar av Falsterbonäset noterades bl.a. sju par på Måkläppen (sen häckning) och sex par på Skanörs revlar. Inga ungar sågs.

Figur. 2. Förekomsten av skärfläcka i Vellinge kommun 2008 och 2009.

Vid Foteviken fanns skärfläckor på Lilla Hammars näs (33 par men få bofynd), Inre Foteviken (ca 24 par vid sista besöket och osäkert hur många som egentligen häckade). På Eskilstorps holmar noterades en ökning till totalt 62 par men även här noterades det högsta antalet vid sista besöket (18 juni). Då hittades 33 bon varav 22 på den största holmen och resten på småöarna innanför. Dessa sena häckningsförsök kan ha gjorts av fåglar som övergett Landgrens holme. Endast en kläckt kull sågs.

Större strandpipare Charadrius hiaticula 47 (68)

Större strandpipare är en art som stadigt minskar, särskilt vid Foteviken. Årets totalsiffra lyder på 47 par, vilket är den näst lägsta i serien. På Vellinge ängar, som tidigare har varit kärnområdet, fanns bara sju par, vilket kan jämföras med 39 par 1997, då inventeringsserien började. Flest par fanns nu i stället på Lilla Hammars näs (10) och på Falsterbonäset var det likaledes tio par på Måkläppen. På Skanörs revlar noterades fyra par.

Ungar sågs på Måkläppen (minst 2 kullar kläckta, varav den ena gav 4 flygga ungar) och varnande föräldrafåglar på Skanörs revlar tydde på att ungar fanns. Vid Lilla Hammars näs sågs två flygga ungar 15 juni. Vid Eskilstorps ängar och holmar noterades också varnande föräldrafåglar.

Svartbent strandpipare *Charadrius alexandrinus* **0** (1)

Svartbent strandpipare häckade inte i kommunen i år (senaste häckning 2006). Inte en enda observation av arten gjordes i Vellinge kommun under 2009. Arten är med i denna redovisning i egenskap av "särskilt skyddsvärd".

Tofsvipa *Vanellus vanellus* **145** (200)

Tofsvipan fortsätter generellt att minska i antal i Vellinge kommun. Vid de tidigare starka fästena (Vellinge ängar, Eskilstorps ängar och Knösen) har kraftiga nedgångar konstaterats. Å andra sidan har en mindre nyetablering i andra områden (Måkläppen, Ö. Höllviken, kanske också Inre Foteviken) samtidigt ägt rum de senaste åren.

Flest par konstaterades ändå på Vellinge ängar (22) samt vid Lilla Hammars näs (21, ny högstanotering). På Falsterbonäset fanns 20 par vid N. Flommen (i anslutning till skärfläckekolonin) och 17 par på Knösen. På Måkläppen räknades sex par.

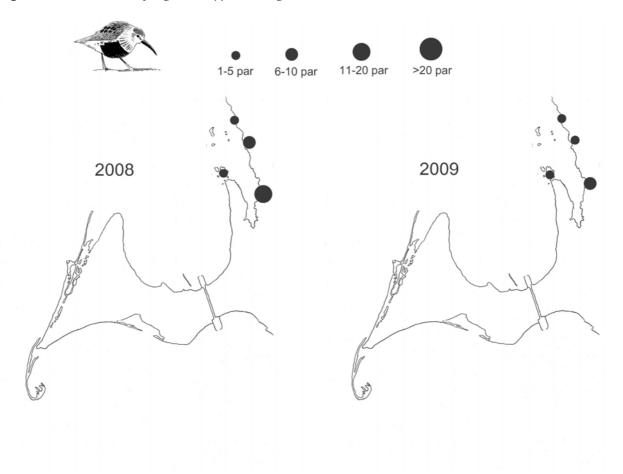
Ungar sågs vid Ängsnäset (2) och Måkläppen (minst 4+2 ungar). Vid N. Flommen sågs två ungar innanför elstängslet och en utanför. På Knösen noterades 17 säkra häckningar (ruvande fåglar) men endast två antogs ha nått kläckning (varnande föräldrafåglar). Tre par varnade starkt vid Ö. Höllviken och varnande föräldrafåglar fanns även vid de övriga lokalerna kring Foteviken. Vid Inre Foteviken sågs dessutom minst två kullar och på Vellinge och Eskilstorps ängar 3–4 kullar.

En undersökning i Danmark har visat att 1995 hade ett tofsvipepar 56 % chans att genomföra ruvningen och få äggen kläckta. År 2006 hade chansen minskat till 14 %. Av de kläckta ungarna uppnådde därefter bara hälften flygg ålder (Clausen m.fl. 2007).

(Sydlig) kärrsnäppa Calidris alpina schinzii 14 (44)

Nedgången för kärrsnäppan fortsätter och årets siffra (14) är ånyo den lägsta i serien, och därtill en minskning med 10 par gentemot fjolåret. Arten har inventerats i kommunen sedan 1988 och medelvärdet för perioden 1988–2008 är 65 par, alltså nästan fem gånger så många som i år. Alla häckningar fanns som vanligt i Foteviksområdet (Figur 3).

Figur. 3. Förekomsten av sydlig kärrsnäppa i Vellinge kommun 2008 och 2009.

Inga ungar sågs. Enstaka varnande föräldrafåglar noterades på Lilla Hammars näs, Vellinge och Eskilstorps ängar. Övriga häckningar misslyckades, sannolikt pga. plundring. Arten specialstuderades på uppdrag av Länsstyrelsen (Olsson 2008) och för detaljerade uppgifter hänvisar vi till denna rapport. I år har arten inte specialstuderats.

Den sydliga (ssp. *schinzii*) kärrsnäppans situation förvärras alltså alltmer, inte bara i Sydvästskåne utan också i andra delar av utbredningsområdet. I Skåne häckar förmodligen högst 20 par numera (Bengtsson 2009). Enligt den Internationella Naturvårdsunionen (IUCN) betecknas den sydliga kärrsnäppan som "starkt hotad" (Ottvall & Billqvist 2004). Populationen är nu så liten att den håller på att dö ut. Nedsatt reproduktionsförmåga till följd av degeneration och inavel är en risk (R. Ottvall i brev). Andra hot är försämrade biotoper till följd av för mycket/för lite bete samt predation. I sista minuten har nu ett EUfinansierat projekt, LIFE BaltCoast, startat för att rädda den sydliga kärrsnäppan och ett antal andra hotade arter i södra Östersjöregionen. Vellinge kommun och Skånes Ornitologiska Förening (SkOF) medverkar i projektet. Det som hittills har skett är att Länsstyrelsen beslutat senarelägga kreaturssläppet på ängarna.

Enkelbeckasin Gallinago gallinago 1 (1)

En möjlig häckning noterades på Gässie ängar (1 spelande resp. två ex vid besök 1 och 2).

Storspov *Numenius arquata* **1** (1)

Ett par fanns som vanligt på ängarna vid Inre Foteviken. Övriga omständigheter är okända.

Rödbena Tringa totanus 133 (171)

Rödbenan följer samma mönster som andra vadararter, dvs. antalet par minskar. Årets siffra (133 par) är den näst lägsta i serien (den lägsta noterades 2008). Nedgången märks i synnerhet på ängarna öster om Foteviken, där Vellinge ängar i år hyste tolv par (medelvärde 32). På Eskilstorps ängar var motsvarande siffror nio par (mv. 21) och på Gessie ängar tre par (mv. 13). En anledning kan vara avsaknad av fjolårsgrästuvor, i vilka rödbenan gärna lägger sitt bo. På Lilla Hammars näs, där antalet rödbenor för andra året i rad låg en aning *över* medelvärdet (37 par, mv. 31), fanns gott om fjolårsgrästuvor (N. Kjellén). Även vid Ö. Höllviken har antalet rödbenor de senaste tre åren varit högre än tidigare.

På Falsterbonäset noterades flest par (15) vid N. Flommen med stor koncentration till det elstängselavspärrade området söder om Hamnvägen. Vid Knösen noterades nio par, på Ängsnäset tio par och på Måkläppen sex par.

Ungar sågs vid Måkläppen (2), N. Flommen (4) och Inre Foteviken (minst 1 kull). I övrigt indikerade varnande föräldrapar att ungar kunde finnas på Knösen (2), Inre Höllviken (3), Ö. Höllviken (3) och Lilla Hammars näs (6-8).

Fiskmås *Larus canus* **63** (55)

Fiskmåsarna var, som alltid, koncentrerade till Näsholmarna (50 par). Därtill noterades enstaka par vid N. Flommen, Inre Höllviken (Kanalen), Ö. Höllviken (vid Turistbyrån) och Eskilstorps holmar. Inga iakttagelser av ungar rapporterades.

Silltrut Larus fuscus 2 (4)

Två par noterades på Eskilstorps holmar. Resultatet är okänt

Gråtrut *Larus argentatus* **237** (536)

Antalet gråtrutar stannade vid 237 par, vilket är 20 par fler än i fjol. Alla fanns vid Foteviken (Näsholmarna 5 par, Eskilstorps holmar 232 par). För andra året i rad noterades inte en enda

adult fågel på Måkläppen vare sig vid maj- eller juniinventeringen.

Alla bon på Eskilstorps holmar var redan plundrade vid första besöket 21 april. Vid sista besöket 18 juni fanns en del bon med ägg, alltså sena omläggningar.

Gråtrutbeståndets minskning i hela Öresunds- och södra Östersjöregionen beror på flera orsaker, bl.a modernare sophantering och intensiv förföljelse (Bengtsson 2005). Ytterligare en anledning till dåliga häckningsresultat är troligen vitaminbrist (se sid. 28), som leder till att både gamla och unga fåglar dör (den s.k. fågeldöden). Den totala frånvaron av häckande gråtrutar på Måkläppen är dock mest en effekt av den fasta landförbindelsen 1990 med åtföljande rävetablering, som på fem år reducerade det häckande beståndet med 99 %.

Havstrut Larus marinus 27 (31)

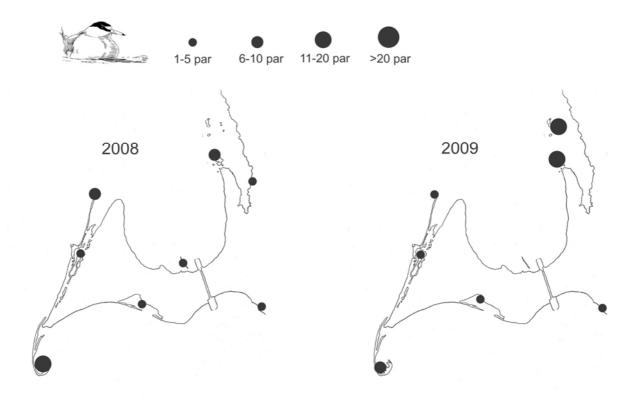
Beståndet av havstrut håller sakta på att minska efter en ökning fram till 2003–04 då 40 par räknades. Havstruten är liksom gråtruten en "ö-art" och flest par (24) fanns på Eskilstorps holmar. Några uppgifter om häckningsresultat föreligger inte.

Silvertärna Sterna paradisaea 113 (91)

Totalt räknades 113 par silvertärnam, vilket är den näst högsta siffran i serien. I år fanns flertalet på Eskilstorps holmar (70 par, en fördubbling mot 2008), fördelade på småöarna (ca 40) och nordspetsen av den största holmen (ca 30). På Lilla Hammars näs (Näsholmarna) fanns 35 par, vilket är det lägsta under 2000-talet. Sannolikt har många tärnor flyttat från Lilla Hammars näs till Eskilstorps holmar efter alltför många rävbesök på den förstnämnda lokalen. Många omläggningar förekom alltså och flera av dessa häckningsförsök lyckades. En högvattenvåg veckan innan det sista besöket spolierade dock en del av häckningarna på Eskilstorps holmar. Det var dock det enda stället där ungar sågs (minst 15 kläckta).

På Falsterbonäset fanns ett par på Ängsnäset, fem på Måkläppen och två på Skanörs revlar. Inga ungar sågs på någondera lokalen.

Figur 4. Förekomsten av småtärna i Vellinge kommun 2008 och 2009.

Småtärna Sterna albifrons 43 (41)

Av småtärna registrerades 43 par, vilket är i paritet med medelvärdet. Flest par fanns på Näsholmarna (20) och på Eskilstorps holmar fanns elva par i anslutning till silvertärnekolonierna. Häckningarna utvecklades i stort sett som för silvertärnorna. Förstakullarna plundrades i hög grad men ev. omläggningar lyckades bättre och några enstaka ungar sågs.

På Falsterbonäset fanns endast elva par, varav sju på Måkläppen. Inga noteringar om ungar föreligger. Det verkar som att tärnorna överger Falsterbonäset till förmån för Foteviken där störningarna förmodligen är färre, åtminstone från människor.

Tättingar

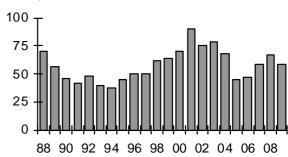
Tättingar ingår inte i inventeringarna men förekomsten av några arter, knutna till strandängarna eller vass, har likväl registrerats. Sålunda fanns häckande gulärla vid Ängsnäset (2 par), Ö. Höllviken (3 par), Inre Foteviken (1 par), Vellinge ängar (6 par), Eskilstorps ängar (minst 3 par) och Gessie-Janstorps ängar (3 par).

I Inre Fotevikens vassar häckade minst tre par skäggmes som hade minst 16 ungar omkring 15 juli. Kornsparv förekom inte vid Fredshög i år (Peter Öhrström).

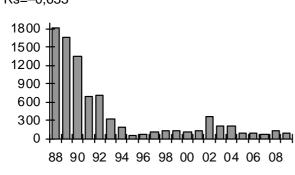
Figur 5. Den totala utvecklingen (antal par) för häckfågelfaunan i de fem fågelskyddsområdena Måkläppen, Skanörs revlar, Ängsnäset, Lilla Hammars näs och Eskilstorps holmar 1988–2009. Siffran i parentesen anger medelvärdet 1988–2008.

Rs = Spearman's rangkorrelationskoefficient. Signifikansnivåer: *=p<0,05, **=p<0,01, ***=p<0,001, n.s.=ej signifikant.

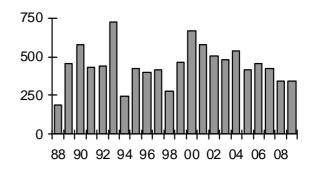

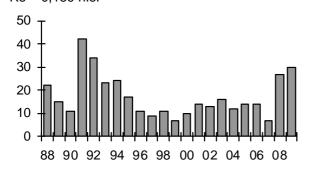
MÅKLÄPPEN (417) Rs=-0,633 **

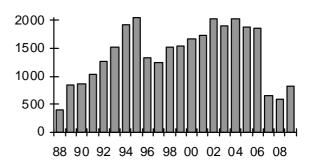
LILLA HAMMARS NÄS (452) Rs=-0,027 n.s.

SKANÖRS REVLAR (16) Rs=-0,189 n.s.

ESKILSTORPS HOLMAR (1 415) Rs=+0,176 n.s.

Långsiktiga beståndsförändringar

Inventeringarna av samtliga kustområden har nu pågått i 13 år och blir allt mer användbar för att visa beståndsförändringar, även om det handlar om långlivade fåglar. För ytterligare jämförelser har vi data från de fem fågelskyddsområdena (Måkläppen, Skanörs revlar, Ängsnäset, Lilla Hammars näs och Eskilstorps holmar) sedan 1988 (Figur 5, Appendix 2). Detsamma gäller för skärfläcka, svartbent strandpipare, sydlig kärrsnäppa och småtärna, vilka inventerats i *hela* kommunen under samma period. För dessa fyra arter samt för arter som i praktiken endast häckar i fågelskyddsområdena (storskarv, ejder och flertalet måsfågelarter) kan man alltså använda serien 1988–2008 för trendberäkning.

De heltäckande inventeringarna ger naturligtvis en bättre totalbild av kommunens häckfågelfauna, eftersom de även omfattar häckningar utanför fågelskyddsområdena. Under 2009 var andelen sådana häckningar 66% på Falsterbonäset och 23% i Foteviksområdet. Utanför fågelskyddsområdena tillkommer också häckningarna vid Fredshög och Östra Höllviken (totalt 86 par). Mera viktigt är emellertid vilka arter som mest förekommer *i* resp. *utanför* fågelskyddsområdena. Den förstnämnda gruppen består som redan nämnts av skarv, ejder och måsfåglar. I den andra ingår bl.a. merparten av alla vadararter.

Tabell 4. Utvecklingen för några valda arter 1997–2009 ordnade från mest kontinuerligt ökande till mest kontinuerligt minskande. Som jämförelse har visas utvecklingen 1988–2009 för arter som huvudsakligen förekommer i de fem fågelskyddsområdena Måkläppen, Skanörs revlar, Ängsnäset, Lilla Hammars näs och Eskilstorps holmar (Rs 88–09). De fyra arter som inventerats i hela kommunen sedan 1988 har markerats med fetstil. Rs=Spearman's rangkorrelationskoefficient. Signifikansnivåer: *=p<0,05, **=p<0,01, ***=p<0,001, n.s.=ej signifikant. "% i fskomr." anger andel av resp. art som häckade i fågelskyddsområdena 2009 (endast arter med relativt stor andel har valts).

Svartb. strandpipare	utgången		-0,922	***	Ingen häckn.
Gråtrut	-0,989	***	-0,992	***	100
Rödbena	-0,835	***			
Tofsvipa	-0,808	**			
Kärrsnäppa	-0,797	**	-0,879	***	
Knölsvan	-0,774	**	0,169	n.s	63
Skrattmås	-0,756	**	-0,643	**	Ingen häckn.
St. strandpipare	-0,733	**	·		
Skärfläcka	-0,363	n.s	0,177	n.s.	
Småskrake	-0,241	n.s	,		
Storskarv		n.s	0,449	*	J
Sothöna	-0,146				Ingen häckn.
Strandskata	-0,099		-, :_:		
Ejder	-0,082		0,427	*	
Gräsand	-0,055				76
Skedand	0,133	_	0,001		
Silvertärna		n.s.	0,864	***	98
Gravand	0,168		0,425	11.3.	
Småtärna	0,309 0,283		0,850 0,423	n e	
Havstrut	0,700		0.950	***	100
Fiskmås Snatterand	0,775	*	0,539		97 100
Grågås	0,859	***	0.500	*	07
	Rs 97–09		Rs 88–09	Sign.	% i fskomr

I materialet från 1997–2009 (13 år) har vi statistiskt testat utvecklingen för arter med ett medeltal på minst tio par (1997–2008), undantag är grågås och skedand som bara har sju par i medeltal). Förekomsten av nio arter (av 23) uppvisar statistiskt signifikanta förändringar (3

positiva och 6 negativa, Tabell 4). Med signifikant förändring menas här att arten *kontinuerligt* har ökat/minskat under en bestämd period på ett sätt som inte beror på slumpen. I samma tabell har vi också lagt in testresultat för de ovan nämnda arterna i fågelskyddsområdena under tiden 1988–2009 (22 år). Grafiskt visas utvecklingen i Figur 6–8.

Bland de positiva trenderna är grågåsen den mest kontinuerligt ökande. Fiskmås ökar också totalt sett under perioden även om ökningen avstannat något på senare år. Den tredje arten med ökande trend, snatteranden, ses allt oftare under häckningstid men säkra häckningar är svåra att fastställa.

Tre arter som visar säkra ökningar i 22-årsserien är inte signifikanta i 13-årsserien. Det handlar om ejder, storskarv, havstrut och silvertärna. I skarvens fall kan det tyckas besynnerligt att arten ökar på lång sikt fast den var borta som häckfågel i fjol och nu återvände men i betydligt lägre antal än tidigare. Förändringarna för ejder och silvertärna är inte tillräckligt kontinuerliga under 13-årsperioden vilket också framgår av Figur 7. För havstrutens del syns en klar skillnad om man jämför med 22-årsperioden med hög signifikansnivå. Det skall dock tilläggas att det är svårare att nå en hög signifikans i korta serier än i längre. De negativa trenderna för kärrsnäppa, skrattmås och gråtrut under 13-årsperioden återfinns även i 22-årsserien men en ny art (knölsvan) har tillkommit som signifikant i den kortare serien. Alla vadararter minskar signifikant (utom strandskatan som tycks stabil och skärfläckan som har en oklar, växlande trend). Två av de fyra "särskilt skyddsvärda" arterna (sydlig kärrsnäppa och svartbent strandpipare) är på väg att försvinna helt och den senare är i princip redan att betrakta som försvunnen. Trenden för svartbent strandpipare kan därför inte längre beräknas i 13-årsserien. Skrattmåstrenden är på väg att röna samma öde.

Av de artvisa redovisningarna samt Appendix 1 kan man ana ett visst mönster. Arterna minskar kraftigt på ängarna öster om Foteviken. I stället kan man se en viss (dock ej motsvarig) ökning på Lilla Hammars näs. På Falsterbonäset har arterna minskat bl.a. på Knösen medan en liten ökning (ej motsvarig) kan konstateras på Måkläppen.

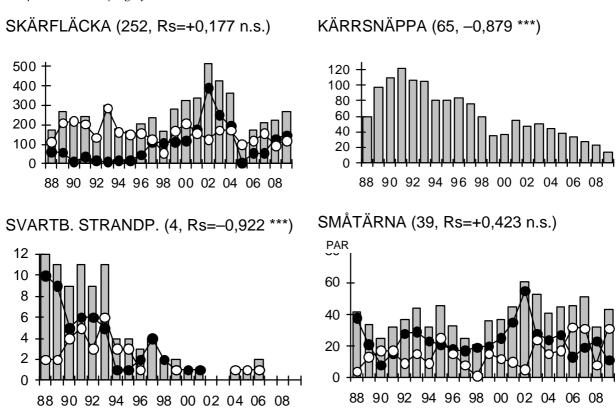
Dessa förändringar kan bero på att biotopen försämrats på de lokaler där arterna minskat, t.ex. på grund av att det saknas grästuvor där vadarna kan gömma bona (i sin tur en effekt av för hårt bete av boskap + gäss). Sådana grästuvor finns i gengäld såväl på Lilla Hammars näs som på Måkläppen. De fåglar, som ändå väljer de gamla beprövade lokalerna, utsätts lättare för predation, eftersom bona är lättare att upptäcka. En tredje anledning är besöksfrekvensen av människor (och deras hundar). En fågel som skräms upp från boet lämnar det synligt för predatorer, ännu värre är det om boet dessutom redan ligger oskyddat (se ovan). De negativa faktorerna förstärker varandra! De områden där en viss nyetablering har ägt rum har beträdnadsförbud och är bl.a. därför mindre frekventerade av människor.

Tabell 5. Antal kråkor (min–max, medelvärde) vid Ängsnäset, Nabben–Måkläppen, N. Flommen, Skanörs revlar och Knösen under häckningssäsongen 2009 (v. 15–26).

Ängsnäset	Måkläppen	N. Flommen	Skanörs revlar	Knösen
6–51, mv. 24	6–16, mv. 10	0–6, mv. 3	1–46, mv. 12	75–168, mv. 110

Predationen beror alltså inte bara på antalet predatorer, men självklart skulle ett rävfritt Måkläppen gynna häckfåglarna. Lika säkert skulle färre kråkor minska predationen på flera lokaler. På Falsterbonäset räknas regelbundet antalet kråkor vid rastfågelräkningarna. Siffrorna för säsongen 2008 visas i Tabell 5. Det skall tillfogas, att maximiantalen noterades under tillfällen med extremt lågt vattenstånd och att flertalet kråkor då gick omkring på dybottnarna och inte på vadarängarna.

Figur 6. Beståndsutveckling (antal par) för skärfläcka, svartbent strandpipare, sydlig kärrsnäppa och småtärna, vilka inventerats i hela i Vellinge kommun 1988–2009. Staplar = totalt. Fyllda cirklar = utvecklingen på Falsterbonäset. Öppna cirklar = utvecklingen vid Foteviken. För kärrsnäppan, som endast förekommer vid Foteviken, anges bara den totala utvecklingen. Medeltalet (totalt) för perioden 1988–2008 anges i parentesen efter artnamnet tillsammans med Spearman's rangkorrelationskoefficient (Rs). Signifikansnivåer: *=p<0,05, **=p<0,01, ***=p<0,001, n.s.=ej signifikant.

Man bör också ställa sig också frågan om och i så fall varför vadarna uppenbarligen klarade predatorerna bättre förr. Biotopförsämringen är nämnd. Måhända var det också pga. att predatorerna fann byten lite varstans i jordbrukslandskapet, som var helt annorlunda jämfört med dagens "biologiska öknar". Nu är strandängarna det enda bord som är dukat.

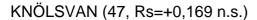
Hela ekosystemet på strandängarna behöver förmodligen analyseras och de framtida åtgärderna inom skötseln av ett naturreservat vid Foteviken planeras därefter. Akuta åtgärder bör vara att reglera betestrycket och minimera störningarna på ängarna, t.ex. genom beträdnadsförbud under häckningstiden. Att skötselåtgärder för fåglarnas bästa är nödvändiga visas bl.a. av exemplet med skärfläckekolonin vid Landgrens holme. En nyligen genomförd inventering i Danmark visade att de häckande vadarbestånden i Vadehavsområdet har halverats på tio år i områden där inga skötselåtgärder vidtagits. I områden med skötsel var bestånden intakta eller t.o.m. ökande (Thorup & Laursen 2008).

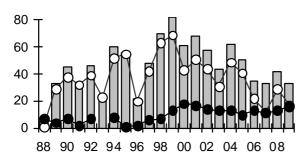
I anslutning till den stora kolonin av kentska tärnor på Hirsholm utanför Fredrikshavn i Danmark har man begränsat antalet trutar i närområdet med omedelbar positiv effekt för tärnorna (Bregnballe & Pedersen 2009).

Det verkar emellertid som om den nattliga predationen från fyrfotadjur är den allvarligaste och den som man i första hand bör skydda fåglarna mot. Undersökningar i Danmark styrker detta antagande (Clausen m.fl. 2007). På andra platser har man medelst skallgång jagat bort rävar från strandängar med avsikten att förbättra häckningsresultatet för fåglarna.

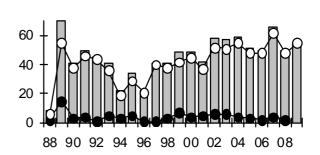
Att "låta naturen ha sin gång" är uppenbarligen ett förlegat alternativ, eftersom "naturen" redan är så starkt påverkad av människan.

Figur 7. Beståndsutveckling (antal par) 1988–2009 för åtta arter: storskarv, knölsvan, ejder, skrattmås, fiskmås, gråtrut, havstrut och silvertärna, som huvudsakligen häckar i de fem fågelskyddsområdena i Vellinge kommun. Staplar = totalt. Fyllda cirklar = utvecklingen på Falsterbonäset (Måkläppen+Skanörs revlar+Ängsnäset). Öppna kvadrater = utvecklingen vid Foteviken (Lilla Hammars näs+Eskilstorps holmar). För storskarv och skrattmås, som bara förekom(mer) vid Foteviken, anges endast den totala utvecklingen. Medeltalet (totalt) för perioden 1988–2008 anges i parentes efter artnamnet tillsammans med Spearman's rangkorrelationskoefficient (Rs). Signifikansnivåer: *=p<0,05, **=p<0,01, ***=p<0,001, n.s.=ej signifikant.

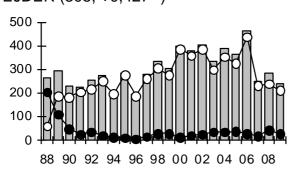

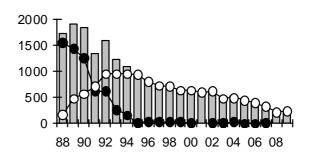
FISKMÅS (45, +0,539 *)

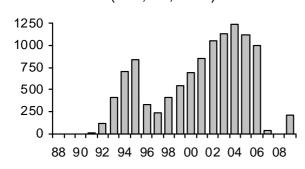
EJDER (305, +0,427 *)

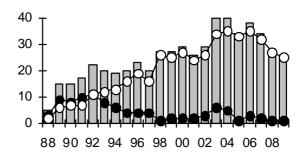
GRÅTRUT (904, Rs=-0,992 ***)

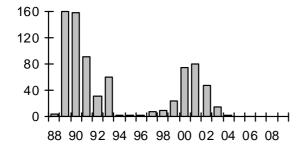
STORSKARV (508, +0,449 *)

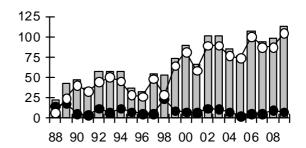
HAVSTRUT (25, +0,850 ***)

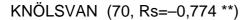
SKRATTMÅS (37, -0,643 **)

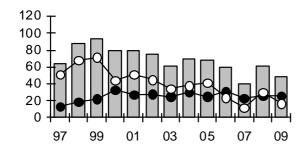

SILVERTÄRNA (66, +0,864 ***)

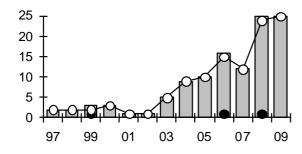

Figur 8. Antalet häckande par 1997–2009 i samtliga inventeringsområden av sju andfågelarter samt sothöna. Medeltalet (totalt) för perioden 1997–2008 anges i parentes efter artnamnet tillsammans med Spearman's rangkorrelationskoefficient (Rs). Signifikansnivåer: *=p<0,05, **=p<0,01, ***=p<0,001, n.s.=ej signifikant.

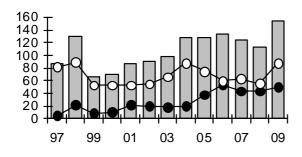

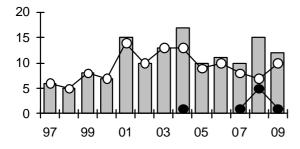

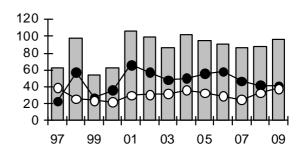
GRAVAND (105, Rs=+0,602 *)

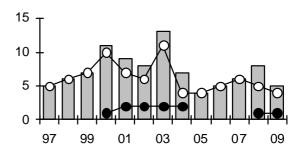
SNATTERAND (11, Rs=+0,473 n.s.)

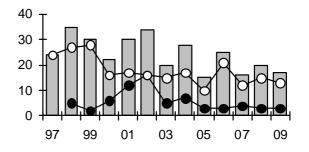
GRÄSAND (86, Rs=+0,201 n.s.)

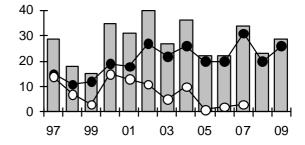
SKEDAND (7, Rs=-0,209 n.s.)

SMÅSKRAKE (25, Rs=-0,641 *)

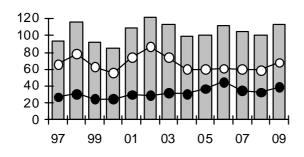
SOTHÖNA (28, Rs=+0,076 n.s.)

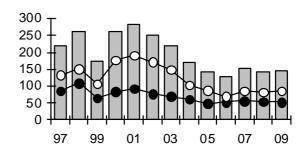

Figur 9. Antalet häckande par 1997–2009 i samtliga inventeringsområden av fyra vadarfågelarter. Medeltalet (totalt) för perioden 1997–2008 anges i parentes efter artnamnet tillsammans med Spearman's rangkorrelations-koefficient (Rs). Signifikansnivåer: *=p<0,05, **=p<0,01, ***=p<0,001, n.s.=ej signifikant. För skärfläcka och svartbent strandpipare, se Figur 6.

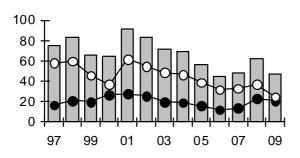
TOFSVIPA (200, Rs=-0,764 **)

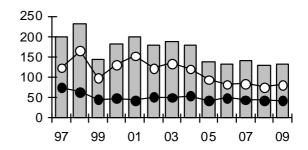

ST. STRANDPIPARE (68, Rs=-0,733 **)

RÖDBENA (171, Rs=-0,830 **)

Vi vill också nämna den s.k. fågeldöden som en beståndsreglerande faktor. I en nyligen publicerad uppsats (Balk m.fl. 2009) påvisas att fåglarna (särskilt gråtrut och ejder) drabbas av svår brist på vitamin B1 (thiamin) vilket påverkar deras livskraft och fortplantningsförmåga negativt, orsakar förlamning som i många fall alltså leder till döden. Vitaminbristen är även funnen hos en rad andra andfågel- och måsarter men även hos tättingar som t.ex. stare. Att vitaminbristen är en avgörande faktor visas bl.a. genom att man framgångsrikt har hävt förlamningen hos en del fåglar genom att ge dem B1-vitamin. Hur vitaminbristen uppstått är inte klarlagt.

Tillsyn och övervakning av fågelskyddsområdena 2009

På uppdrag från Vellinge kommun genomfördes regelbunden tillsyn av fågelskyddsområdena (Måkläppen, Skanörs revlar, Ängsnäset, Lilla Hammars näs och Eskilstorps holmar) under fåglarnas häckningstid (ca 1 april–31 juli). Vid Måkläppen skedde tillsynen från Nabben och även i övrigt sker tillsynen utan att man går in i områden med beträdnadsförbud. Områdena på Falsterbonäset besöktes flera gånger i veckan medan tillsynen vid Lilla Hammars näs och Eskilstorps holmar ägde rum i samband med inventeringarna.

Vid besöken kontrollerades att inga obehöriga personer vistades i områdena samt att informationsskyltar om beträdnadsförbud och reservatsbestämmelser fanns på plats. På samtliga platser registrerades naturligtvis även fågelobservationer. Brister i skyltning m.m. rapporterades till Gustav Martini för åtgärd.

På Falsterbonäsets finns tre fågelskyddsområden (Måkläppen, Skanörs revlar och Ängsnäset) där det råder beträdnadsförbud. Dessa bevakades under samtliga helger och veckoslut i maj och därefter så gott som dagligen fram till 15 juli. Den dagliga bevakningstiden varierade med väderleken men totalt sett utfördes drygt 800 bevakningstimmar. Det är ca 100 timmar fler än under 2008.

Övervakningen organiserades av Falsterbo Fågelstation och utfördes av fågel- och naturintresserade ungdomar, bosatta i kommunen. Vid Måkläppen fanns en bevakningspunkt öster om Nabben samt en på västra reveln i höjd med Nabben. På Ängsnäset bevakades reservatsområdets östra och västra gränser.

Reservatsvakternas uppgift är se till att inga personer vistas på förbjudet område och att ge lagom vänlig och därtill saklig information om anledningarna till beträdnadsförbudet. Personer som påträffas på förbjudet område eller är på väg dit skall informeras om att de begår brott mot bestämmelserna. I en del fall beror överträdelserna på ren okunnighet eller bristande skyltning och vid sådana tillfällen får man oftast positiv respons. I bevakarnas arbetsuppgifter ingår också att se till att dåliga eller sönderslagna skyltar snarast ersättes.

Vanligtvis fanns två reservatsvakter samtidigt på varje bevakningspunkt, vilket av många skäl är nödvändigt. Vid behov larmades polis eller kustbevakning. Ofta är det emellertid svårt för myndigheternas representanter att ta sig till platsen innan "brottslingarna" har försvunnit. Detta sätter reservatsvakterna i en ohållbar situation, då det finns personer som helt enkelt struntar i tillsägelserna.

Det måste finnas ett andra steg för vakterna att ta till i sådana sammanhang, om inte respekten för reservatsbestämmelserna skall urholkas totalt. Tyvärr är det ingen ovanlig syn att folk går rakt förbi skyltarna eller t.o.m. stannar och läser på dem för att sedan fortsätta.

Under den områdesvisa redovisningen nedan har vi infogat utdrag från reservatsvakternas anteckningar. Dessa bör läsas och noga begrundas, dels med tanke på bevakningens effektivitet och dels på reservatvakternas säkerhet.

Den dagliga bevakningen är begränsad till fågelskyddsområden med beträdnadsförbud, men därtill kommer stora arealer som också är reservat och har sina bestämmelser. Det största problemet i dessa områden är utan tvekan lösspringande hundar. Sålunda är det t.ex. koppeltvång i Flommenreservatet 1 mars–31 oktober. Det finns hundägare som självklart accepterar detta och heder åt dem. Sen finns det personer som egentligen inte skulle ha hund och inte förstår någonting men åtminstone ibland kan förmås att koppla hunden (om de får tag på den). Slutligen finns det de som påstår sig ha full kontroll på hunden (och ev. har det också) men inte kan tänka sig att koppla den och inte tänker en millimeter framför den egna nästippen. Det är den värsta sorten.

Länsstyrelsen beslutade 2005-05-17 att reglera utövandet av kitesurfing och vindsurfing till vissa områden där fågellivet inte riskerar att nämnvärt störas. Detta beslut var väl-

kommet, eftersom de nämnda aktiviteterna tenderar att bli allt vanligare och måste styras till lämpliga platser. Relativt få överträdelser begångna av kitesurfare har observerats under den gångna säsongen och då är det ofta fråga om turister från utlandet. Däremot ökar det olagliga vattenskoteråkandet, som egentligen endast får förekomma i farleder. Dessutom åstadkommer farkosterna ett störande motorbuller och hör på intet sätt hemma i naturreservat.

De obebyggda områdena på Näset är en tillgång för såväl invånare som besökare. Läget vid norra Europas främsta flyttfågellokal och de speciella biotoperna med strandängar och sandrevlar är något att vara stolt över och rädd om. Detta framhålles gärna och ofta från ansvarigt håll. Om man menar allvar med dessa uttalanden måste man också visa det i handling på ett tydligt och effektivt sätt.

Förslag: Länsstyrelsen och Vellinge kommun anställer en tillsynsman. Denne skall ha huvudansvar för tillsynen av reservaten. Han/hon bör ha god kännedom om djur- och växter i reservaten, om de bestämmelser som gäller, samt, i de fall då överträdelser begås, ha befogenhet att anteckna namn och adress på den som brutit mot bestämmelserna. Den nuvarande kontinuerliga bevakningen av fågelskyddsområdena bör fortsätta som tidigare men resevatsvakterna ska snabbt kunna tilkalla tillsynsmannen vid behov.

Tillsynsmannen ska i första hand ses som informatör. Personlig information är oerhört mycket effektivare än aldrig så många skyltar!

Vi vet att Länsstyrelsen har hörsammat detta förslag och planerar att utbilda en naturvårdsvakt som skall vara stationerad i Vellinge kommun. Vi vet dock inte när...

Områdesvis redovisning

Måkläppen

Naturreservat och djurskyddsområde med beträdnadsförbud under tiden 1 februari–31 oktober. Skyltningen vid reservatsgränsen har fräschats upp och stolpar som markerar reservatsgränsen har slagits ned i marken. Dessa åtgärder välkomnas varmt. Huvudskylten öster om Nabben står nu bättre placerad närmare stranden där de flesta människor passerar. Informationen på skyltarna är delvis tyvärr fortfarande för gammal och felaktig som t.ex. bildtexten "Gråtruten dominerar häckfågelfaunan på Måkläppen".

Vi upprepar också frågan om Måkläppens framtid? Av denna och flera års tidigare inventeringar framgår med all önskvärd tydlighet att landförbindelsen har skadat fågelfaunan på Måkläppen. Samtidigt har Måkläppen blivit ett affischnamn som något unikt i skånsk natur, vilket bara orsakat en onödigt strid ström av besökare vintertid. Måkläppen kan bli något unikt men då måste skötselåtgärder sättas in. De första stegen är att ta bort rävarna och därefter att öppna en rejäl ränna i västra reveln och gattet på ostsidan, så att Måkläppen åter blir en ö. Vi vill också påpeka att vresrosen inte får sprida sig.

Under bevakningstiden noterades:

Måkläppen västra, 28% överträdelser.

(Douglas Musiolik, Fredrick Nilsson 090501 t.o.m. 090515) (Josefine Andersson, Linnéa Hallgren 090516 t.o.m. 090715)

1 maj: En lös hund sprang ut på Måkläppen.

22 maj: PRESSMEDDELANDE FRÅN FÖRENINGEN TILL SKYDDANDE AV MÅKLÄPPENS FÅ-GELFAUNA (Sveriges äldsta naturskyddsförening).

Igår, **22 maj 2009**, inträffade en mycket kraftig störning på djurskyddsområdet Måkläppen, Vellinge kommun, då en helikopter på extremt låg höjd flög in över häckande och rastande fåglar och på land vilande pälsömsande gråsälar och högdräktiga knubbsälshonor.

Följande hände enligt de fyra vittnen, som stod på Nabben, söder om Falsterbo Fyr och studerade fåglar och som också tog bilder:

Strax efter kl 9 på förmiddagen kom en helikopter (typ 300 CBi med beteckning OH-HJS) på en av de fyra vittnena uppskattad höjd av endast 10 m in över Måkläppens djurskyddsområde (beträdnadsförbud 1.2 - 31.10 inom ett område av 400 m från land). Kraftigt störda sälar kastade sig i vattnet och häckande och rastande fåglar flydde åt alla håll (på den låga flyghöjden rörs dessutom moln av grus och småstenar upp som kan förstöra ägg och ungar).

En fotograf tog bilder från helikoptern av i panik flyende sälar. Överträdelsen varade i några minuter varefter helikoptern flög in över Nabben, där vittnena stod. Dessa tog utmärkta bilder av helikopter, pilot och fotograf. Vittnena tog kontakt med undertecknad. Enligt Luftfartsverkets färdplan för helikoptern så skulle man bedriva fotografering på låg höjd. Lägsta flyghöjd över land är vanligtvis 150 m.

Tilläggas kan att en störning av detta slag är långt kraftigare än enstaka personers vistelse i området, som leder till 40 dagsböter. Händelsen är polisanmäld och anmäld till Luftfartsverket.

Helikoptern över Måkläppen. Foto: Tommy Holmgren.

På morgonen startade den internationella sälräkningen i Östersjön och angränsande vatten och jag räknade en timme före störningen till 280 gråsälar fördelade på två grupper (på land och i vattnet) och ca 30 knubbsälar på land (knubbsälarnas maximala antal brukar först kunna räknas närmare middagstid) i området.

Öns (halvöns) flesta småtärnor och silvertärnor brukar häcka i området närmast sälarna, detta gäller även omläggande skärfläckor från området vid Hamnvägen i Skanör.

Jan-Åke Hillarp Tillsynsman

21 juni: Sju besökare framme vid skyltarna varav två behövde avvisas.

18 juni: Tolv personer fram mot reservatsskyltarna. Fem behövde avvisas. En man med hund på stranden.

1 juli: Nio personer framme och av dem behövde vi säga till sex.

2 juli: Fem olika personer framme vid skyltarna och en vandrade in. Hon påstod att hon inte sett muren av skyltar som står på västra Nabben.

Citat från mail: "På torsdagen 2/7, när vi gick ca 18:45 tiden, hade vi haft totalt 5 personer som gått ut till gränsen varav 1 blev tillsagd då hon "missat" att det råder förbud (trots tydlig skyltning). När vi gick satt där kvar tre killar precis vid skyltarna, antagligen hemmahörande i Tyskland el. Österrike, lät det som. De hade tidigare under eftermiddagen ställt lite frågor om varför det råder förbud och så och vi gav in-

formation om varför förbudet finns.(JA, LH)

3 juli: Citat från telefonsamtal med Jan-Åke Hillarp som räknade sälar 3 juli: "Minst 3 personer hade vandrat ut till sjömärket utanför bevakningstid. Troligtvis de som avvisades 2 juli."

5 juli: Av fyra personer framme vid skyltarna nonchalerade en person förbudet. En liten motorbåt kör innanför linjerna för 300 meters-gränsen.

15 juli. En segelbåt körde in på området. Kustbevakningen kontaktades men de kunde inte skicka någon.

Sammantaget vandrade 58 personer fram till skyltarna under de 150 timmarna övervakningen pågick från 1 maj t.o.m. 15 juli. Sexton personer respekterade inte beträdnadsförbudet. Två hundar befanns lösa i området.

Antalet personer vid denna bevakningspunkt är relativt lågt, eftersom den ligger ganska långt från gängse promenadstråk.

Nabben östra, 10% överträdelser.

(Alexander Gustafsson, Albin Larsson 090501 t.o.m. 090611)

(Matilda Johansson, Milla Karlsson, Victoria Landgren 090612 t.o.m. 090715)

1 maj. 51 personer framme vid skyltarna. Elva behövde tillsägas om beträdnadsförbudet. Sex kanotister framme vid gränsen fick vinkas tillbaka. En lös hund sprang ut på Måkläppen. Ägaren blev tillsagd på skarpen.

2 maj. Av dagens 43 personer behövde fyra sägas till. Återigen en hund.

9 maj: "Fågelbrist och övertramp.".

Ringmärkningsmorgonen var synnerligen fågelfattig vid fyren, förmodligen på grund av nattens regn och blåst. Vidare cyklade en drygt medelålders herre ut längs Måkläppens ostsida. Skådarna på plats (Hans-Åke Gustavsson, Kristian Svensson, Kaj Svahn och Sissel Sjöberg) följde honom i tuben för att se vad han höll på med. Tydligen märkte mannen detta för han spottade och viftade med armarna i riktning mot Hans-Åke och Kristian. Därför bestämde de sig för att gå ned och möta honom när han sedermera vände och förklara för honom att han befunnit sig på ett område belagt med beträdnadsförbud, vilket det dessutom fanns bildbevis på.

Även Kaj och Sissel tänkte upplysa honom om hans lagbrott, men cyklisten struntade i att någon ville prata med honom och drog rakt förbi, in över golfbanan. Undertecknad blev ombedd att förklara för honom vad som gällde när han närmade sig fyren, men han stannade inte då heller. Men tack vare cyklistens mindre bra fysik kunde man lätt springa (jogga) ifatt honom och förklara (trots att han enligt egen utsago visste precis var gränsen gick, hade cyklat här i 20 år och tyckte att vi kunde väl kolla på våra fåglar istället för honom) att han brutit mot lagen och att det var bevisat.

Polisen kontaktades naturligtvis, men vad som skulle behövas är som vanligt en person med auktoritet att kvarhålla personer till polisens ankomst (vilken kan dröja)." (Måns Karlsson)

31 maj: Ytterligare en hund på stranden.

6 juni: Av dagens 18 personer framme vid gränsen behövde en avvisas.

14 juni: Av fem besökare måste tre avvisas.

15 juni: Av tre besökare måste två avvisas.

16 juni: Av fyra besökare måste två avvisas.

20 juni: Av 30 besökare avvisas fyra. Två hundar på stranden. Kl. 16:55 kom ett mycket lågtflygande plan ut över Måkläppen. Alla fåglar flög upp och sälarna kastade sig i vattnet.

21 juni: Av 16 besökare måste en avvisas.

22 juni: Kustbevakningen var på besök för att bekanta sig med övervakarna.

23 juni: Av tio besökare avvisas en joggare som sprang rakt ut på Måkläppen.

24 juni: Av tio besökare avvisas en.

26 juni: Väster om Fyren: En vattenskoter kör söderut och landar halvvägs till Nabben. Återvänder efter en kort stund mot Skanör.

27 juni: Av 20 besökare måste elva avvisas. Kitesurfare kom in över den marina reservatsgränsen. P-G Bentz ringer Kustbevakningen.

28 juni: Av 25 besökare måste sju avvisas. Kitesurfare återigen över gränsen.

30 juni: Tjugo besökare vid gränsen men den ende som behövde vinkas tillbaka var en jolleseglare som kom in mot Måkläppen.

1 juli: Återigen en jolle över gränsen. Han vinkas tillbaka. Övriga 13 besökare skötte sig bra.

2 juli: Av 17 besökare måste fyra avvisas.

3 juli: Tolv besökare. En lös hund! Kl. 14:07 flög ett plan lågt över Måkläppen och alla fåglar flög upp och sälarna gick i vattnet.

4 juli: Av 30 besökare måste fyra avvisas. Två hundar på stranden! Ett plan flög rätt lågt men inte lika många fåglar flög upp denna gången.

7 juli: Av 30 besökare måste två avvisas. OBS! SKYLTAR PÅ ENGELSKA BEHÖVS!

8 juli: Alla 14 besökarna skötte sig bra men en hund fanns med.

11 juli: Alla 29 besökare skötte sig bra men två hade hundar med sig. En lös hund sprang in i reservatet och jagade fåglar. HÄSTSPÅR I SANDEN!

12 juli: Av 41 besökare måste fyra avvisas. En liten segelbåt seglade in på förbjudet område.

13 juli: Alla 23 besökarna skötte sig exemplariskt utom den som hade hund med på stranden.

14 juli: Endast en person, av 61 framme vid skyltarna, behövde avvisas. Alla fåglar och sälar blev uppskrämda av två lågtflygande stridsflygplan.

15 juli: Av 25 personer behövde två avvisas. Kitesurfare inom reservatsgränsen!

Sammantaget vandrade 508 personer fram till reservatsskyltarna under de 168 timmarna övervakningen pågick. Av dessa respekterade 51 personer inte beträdnadsförbudet. Totalt vistades 9 hundar i området (på Måkläppen eller på stranden strax bredvid) under övervakningstid.

Dessutom noterades:

8 augusti: Tre kitesurfare långt inne på reservatet upprepade gånger. En vindsurfare ännu längre in mot Måkläppen. Kitesurfaren Björn Munkeby kontaktades och åtog sig att direkt prata med överträdarna! Två vandrare inne på Måkläppen. De vände efter ett tag men kunde inte kontaktas. Allt hände vid ca 15:00 - 15:30-tiden. (Karin Persson)

17 augusti: Två kitesurfare drog långt in mot östra stranden av Måkläppen. Alla sälarna skrämdes bort från Måkläppen. Foton togs och polisen larmades av David Erterius men hade ingen patrull ledig. Kustbevakningen larmades men kunde inte för ögonblicket gå med sin vattenskoter och båten var i Helsingborg, däremot kunde de larma polisen snabbare via ett internt telefonnummer. Även tillsynsmannen Jan-Åke Hillarp och kitesurfaren Björn Munkeby kontaktades och båda blev mäkta upprörda över händelsen.

Dessutom gick två personer ut på Måkläppens östsida, uppenbarligen sammanhörande med surfarna eftersom de verkade filma åkandet. När andra strandvandrare såg att det var folk ute på Måkläppen, gick ytterligare två personer ut.

Jan-Åke Hillarp åkte ned till sydstranden vid Falsterbo Golfklubb, där tre olika överträdare stoppades. Ungefär samtidigt anlände polisen. (LK m.fl.)

16 september: En man cyklar på förbjudet område på Måkläppen (jfr. 9 maj).(David Erterius m.fl.)

20 september: Ikväll ca kl. 18:35 kom en av dessa "flygande motorcyklar" relativt lågt (200-300 m) österifrån och styrde sedan söderut mot Måkläppen över vilken den gjorde en vid sväng innan den återvände och flög norrut längs näsets västsida. Jag såg det hela från Fyren och noterade stora uppflog

från större delen av Måkläppen. Jag kunde däremot inte se hur sälarna reagerade.

För några år sedan träffade J-Å Hillarp och jag ett par av dessa flygare och informerade om var det var klart olämpligt att flyga (över Måkläppen och runt Knösen m.m.). Detta respekterades länge men nu är det uppenbarligen andra personer i farten som närmast verkar finna ett nöje i att flyga runt och skrämma upp rastande fåglar.

Så här får det inte fortgå! ÅTERIGEN önskar man att det fanns en reservatsvakt, anställd av ansvarig myndighet, som tar hand om sådana här händelser, informerar och klargör vad som gäller. (LK)

21 oktober: En kitesurfare långt inne i bukten alldeles öster om Måkläppen kl. 16:45.(LK)

Inför kommande säsong behövs bl.a.:

- UPPDATERADE SKYLTAR. BÄTTRE MARKERING I HAVET AV GRÄNSER.
- INGA RÄVAR
- BEKÄMPNING AV VRESROS
- ÖVERSYN AV SKYLTPLACERING I FÖRHÅLLANDE TILL RESERVATSGRÄNSER PÅ KARTOR.

Ängsnäset

Fågelskyddsområde i södra delen av Skanörs Ljung med beträdnadsförbud 1 april–15 juli. En del av sandreveln i söder (alldeles utanför reservatsgränsen) blir alltmer etablerad nakenbadarplats, trots att det egentligen räknas som allmän badplats. Hundar rastas frekvent i området, även på badstranden. Lösa hundar springer in i reservatet. Skyltarna saboteras ofta vid Ängsnäset. Lokalen har stor potential som häckningslokal för såväl änder som vadare om störningarna kan minimeras.

Under bevakningstiden noterades:

Ängsnäset östra, 55 % överträdelser.

(Pontus Arkestad, Hugo Sjöblom)

1 maj: Två personer vid gränsen och båda behövde avvisas.

3 maj: En person vid gränsen och naturligtvis respekterades inte gränsen!

4 maj: Återigen endast en person vid gränsen utan att respektera den.

10 maj: Av fyra personer respekterade bara hälften upplysningsskyltarna.

17 maj: Sammanlagt sex personer framme och förbi skyltarna. Fyra av dem var fågelskådare!

21 maj: De två personerna som kom fram till gränsen överträdde.

30 maj: Tre kanotister var innanför reservatsgränsen.

14 maj: En båt alldeles för nära kusten, innanför den marina reservatsgränsen.

22 jun: Av fyra personer under dagen behövde hälften avvisas.

23 jun: Tre personer framme vid gränsen, en överträdde och en hade hund med på stranden.

24 jun: Åtta personer framme vid gränsen men bara hälften respekterade skyltarna.

28 juni: Av tre besökare framme vid gränsen respekterade bara en skyltarna.

2 juli: Åtta personer sammanlagt framme varav hälften behövde avvisas.

3 juli: Av fem personer behövde tre avvisas.

4 juli: Av sex besökare, behövde hälften avvisas.

8 juli: Ingen av de båda besökarna respekterade skyltarna.

12 juli: Ingen av de båda besökarna respekterade skyltarna.

Sammantaget vandrade 71 personer fram till reservatsskyltarna under de 160 timmar övervakningen pågick från 1 maj t.o.m. 15 juli. Av dessa respekterade inte 39 personer skyltarna.

Ängsnäset västra, 25% överträdelser.

(Matilda Johansson, Milla Karlsson, Victoria Landgren 090501 t.o.m. 090611)

(Douglas Musiolik, Fredrick Nilsson 090612 t.o.m. 090715)

3 maj: Tre personer framme vid skyltarna varav två behövde avvisas. Två olika grupper om tre och fyra ryttare red på stranden utanför anvisade ridvägar.

10 maj: Åtta personer framme vid skyltarna respekterade beträdnadsförbudet men två ridande var utanför anvisade ridvägar.

17 maj: Ett rådjur låg länge nästan vid vattnet! En lågtflygande helikopter skrämde upp alla fåglar.

21 maj: Tio personer framme vid skyltarna varav en behövde sägas till. Nudister på stranden. Minst tio hundar på stranden under förbudstid!

30 maj: Sju hundar på stranden och tre kajaker i reservatet.

31 maj: Sex personer vid skyltarna varav en behövde sägas till. Två hundar och flera nudister på stranden.

6 juni: Två personer framme vid skyltarna som respekterade förbudet men en hund på stranden.

15 juni: Två av sammanlagt fyra personer respekterade inte förbudet.

17 juni: En hund på stranden.

22 juni: Två vandrare kom från öster och hade gått igenom hela området med beträdnadsförbud.

24 juni: En person, av dagens tre framme vid skyltarna, respekterade inte beträdnadsförbudet.

26 juni: En person, av dagens två framme vid skyltarna, respekterade inte beträdnadsförbudet.

28 juni: En person, av dagens tre framme vid skyltarna, respekterade inte beträdnadsförbudet.

1 juli: En person, av dagens tre framme vid skyltarna, respekterade inte beträdnadsförbudet.

2 juli: Två av dagens sex respekterade inte förbudet.

3 juli: En av dagens fyra respekterade inte förbudet.

4 juli: Åtta personer framme vid skyltarna. Fyra respekterade inte förbudet. En hund på stranden.

6 juli: Ingen av dagens två personer framme vid skyltarna respekterade förbudet.

7 juli: En person, av dagens fyra framme vid skyltarna, respekterade inte beträdnadsförbudet.

8 juli: Ingen av dagens två personer framme vid skyltarna respekterade förbudet.

11 juli: Fyra av dagens nio personer framme vid skyltarna respekterade inte beträdnadsförbudet. En hund på stranden.

14 juli: En av dagens sex personer framme vid skyltarna respekterade inte beträdnadsförbudet.

Sammantaget vandrade 110 personer fram till skyltarna under de 153 timmarna övervakningen pågick från 1 maj t.o.m. 15 juli. Av dessa respekterade inte 27 personer skyltarna. Sammanlagt vistades 23 hundar på stranden under övervakningstid.

Inför kommande säsong behövs:

- FRÄSCHA, UPPDATERADE, TYDLIGA SKYLTAR MED ENGELSK OCH TYSK TEXT
- SKYLTARNA SKA INNEHÅLLA TYDLIG INFORMATION OM HUNDFÖRBUDET SAMT ATT ÄNGSNÄSET INTE ÄR NUDISTBAD
- NOGGRANN TILLSYN AV SKYLTNINGEN OCH MARKERING AV GRÄNSER

Skanörs revlar

Fågelskyddsområde med beträdnadsförbud 1 april–15 juli. Området skyltas med beträdnadsförbud tvärs över reveln, synligt för söderifrån kommande personer. Många vandrar över från naturistföreningen Svanrevets camping och ser då inte skyltarna. Dessbättre har föreningen själv märkt ut var gränsen är på ett föredömligt sätt. Längre ut är det problem med båtar som ankrar inne i reservatet, långt utanför reservatsvakternas räckvidd. Precis som vid Måkläppen bör därför reservatsgränsen märkas ut med bojar i vattnet.

Under bevakningstiden noterades:

Skanörs revlar, 15% överträdelser.

(Josefine Andersson, Linnéa Hallgren 090501 t.o.m. 090515), (Douglas Musiolik, Fredrick Nilsson 090516 t.o.m. 090611), (Alexander Gustafsson, Albin Larsson 090612 t.o.m. 090715)

2 maj. Elva personer kommer fram till skyltarna och tre respekterar inte beträdnadsförbudet.

3 maj. Av 17 personer framme vid gränsen behövde sju stoppas från att beträda reservatet. Ca 15 ryttare innanför gränsen, red hela vägen ut på reveln.

Citat från mail: "Första helgen med reservatsövervakning och genast inträffar det tråkigheter. Idag 3 maj ca kl. 12:15, kom 14-16 st ryttare och red ner vid sjömärket på Hovbacken och drog sen vidare i full galopp ut mot reservatet. Då vi hade kikare, såg vi dem på bra håll och skrek och viftade med armarna, så vi både syntes och hördes bra, allt för att få ryttarnas uppmärksamhet. Men de fortsatte ut mot reveln i full karriär. När ryttarna var i höjd med reservatsskyltarna var det så pass många hästar som var uppjagade och upptrissade att vi fattade beslut att inte ge oss in i klungan av hästar, då flera av dem t.o.m. försökte kasta av sin resp. ryttare. Vi ville inte riskera varken ryttare, häst eller våra egna liv.

De fortsatte norrut mot yttersta reveln men ändrade därefter sin färdriktning, red runt Knösen och fortsatte antagligen vidare mot Höllviken. Vad vi hann se var dessa ryttare och hästar inte hemmahörande i varken Skanör eller Falsterbo, eftersom vi inte kände igen en enda av dem - varken häst eller ryttare. Eftersom både jag och Linnéa är hästtjejer här nere så hade vi känt igen dem men det gjorde vi inte.

Därefter kom det fram en otrevlig och mycket upprörd man som började tjafsa och ifrågasätta varför vi inte stoppade ryttarna. Vi hade problem redan förra året med den här mannen och han är besvärlig. Vi förklarade att vi både ropat och viftat med armarna med att detta inte hjälpte och att situationen var så pass farlig att vi inte kunde ingripa när de var vid skyltarna. Han ifrågasatte hur vi arbetar och hur värdelös denna kommun är med sina regler och förordningar. Men, som vi förklarade för honom, det är varken Linnéa eller jag som jag bestämt lagarna. Vi gör bara vårt jobb!!!

Skyltningen måste bli bättre snarast för att göra folk medvetna om varför det finns regler och förordningar att följa och när det råder beträdnadsförbud. Hoppas ni kan ha användning av detta i årsrapporten så att makthavarna förstår vilka stora och allvarliga problem som nu råder vid Näsets naturreservat.

Många, inte alla, nudister är för närgångna. De ställer obehagliga frågor, höjer rösten och ifrågasätter vårt arbete. En del med en aggressiv och hotfull ton.

Det känns inte alls bra eftersom det känns som att vissa håller ett extra "öga på en", spanar och går och tittar (glor) på oss. Vi tycker det känns obehagligt och otryggt och vill byta reservatsområde. Vi bryr oss inte om var vi blir placerade, men som vi känner att situationen är nu kan vi inte göra ett lika bra arbete som det innebär att vara en reservatsvakt, just på grund av detta obehag".(Josefin & Linnéa)

8 maj: "Dagens rastfågelräkning... ... runt Knösen gick i raketfart för att jag skulle hinna tillbaka och prata med de sju(!) personer i två grupper som gjorde överträdelse på fågelskyddsområdet på Skanörs revlar. De bedyrade allihop att de inte hade sett några förbudsskyltar. Jo - en av dem hade sett dem men inte läst! Jag vet inte om man ska skratta eller gråta... Det är var och ens ansvar att ta reda på sånt här. Vi kan inte stå och hålla upp skyltarna framför ögonen på folk.

Tillbaka till rasträkningen... bara för att möta djurhållare Persson som meddelar att en hundägare har "tappat" in sin hund innanför el-stängslet vid Landgrens holme (hur man nu lyckas med det i ett reservat med koppeltvång?), och kunde inte få tag på den... Tillbaka till Hamnvägen, men som tur var, var både hund och dess ägare borta. Annars hade de kanske råkat ut för den stora vreden!

Idag släpptes alla Knösens betesdjur ut. Det är lika härligt att se varje gång! En stor flock med kor och kalvar och dessutom en bjässe till tjur ska agera naturvårdare i sommar." (Sophie Ehnbom)

10 maj. Ett rådjur läste skyltarna och insåg att det borde finna trygghet innanför gränsen, varpå det rusade in!

21 maj. En person av sammanlagt fyra behövde hindras från att gå in på beträdnadsskyddet.

6 juni. En ryttare fick hindras från att rida ut på reveln.

28 juni. Av dagens 26 personer framme vid skyltarna behövde tre avvisas.

30 juni. En av sammanlagt åtta personer behövde avvisas.

1 juli. En av sammanlagt 27 personer behövde avvisas.

2 juli. Tre av sammanlagt 34 personer behövde avvisas.

3 juli. En av tio personer behövde avvisas.

4 juli. Sju av sammanlagt 63 personer behövde avvisas.

5 juli. En av sammanlagt elva personer behövde avvisas.

6 juli. En av sammanlagt 8 personer behövde avvisas.

12 juli. En av sammanlagt sex personer behövde avvisas.

13 juli. Två av sammanlagt 19 personer behövde avvisas.

Sammantaget vandrade 307 personer fram till reservatsskyltarna under de 190 timmarna övervakningen pågick från 1 maj t.o.m. 15 juli. Av dessa respekterade inte 32 personer skyltarna. Till detta kommer 16 ridande som överträdde gränsen.

Inför nästa säsong:

- SKYLTARNA SKALL VARA PÅ PLATS FÖRE 1 APRIL
- ÖVERSYN OCH LAGNING AV STAKETET FÖRE 1 APRIL
- SKYLTNING LÄNGST UT BL.A. PÅ DEN NYBILDADE SANDREVELN
- GRÄNSMARKERING MED BOJAR I VATTNET.

Lilla Hammars näs

Fågelskyddsområde med beträdnadsförbud 15 april–15 juli. Beträdnadsförbudet bör gälla samma tid som i övriga områden, alltså 1 april–15 juli. Den pågående planeringen av naturreservat vid Foteviken kommer förhoppningsvis att innefatta en sådan reglering.

En överträdelse noterades:

20 maj: Två fågelskådare inne på förbjudet område. De upplyses om beträdnadsförbudet när de återvänder. <u>OBS! INGEN SKYLTNING!</u> Gustaf Martini kontaktas direkt angående detta. (Måns Karlsson)

Inför nästa säsong:

- BETRÄDNADSFÖRBUDET ÄNDRAS TILL 1 APRIL–15 JULI
- ÖVERSYN AV SKYLTNING

Eskilstorps holmar

Naturreservat och fågelskyddsområde med *rekommenderat* beträdnadsförbud 15 april–15 juli. Beträdnadsförbudet *måste* lagfästas för att ha någon effekt och gälla samma tid som i övriga områden, dvs. 1 april–15 juli. Med eller utan skarvar är tätheten av häckande fåglar på Eskilstorps holmar hög och därför vore ett lagfäst beträdnadsförbud under häckningstiden i allra högsta grad befogat. Kanske i ännu högre grad nu när andra arter som skärfläcka och silvertärna börjat häcka på holmarna. Befintliga skyltar på land är gamla och oläsliga.

Dessutom saknas fortfarande skyltar på själva holmarna. Dessa måste vara utformade så att man inte bjuder kråkorna utsiktsplatser.

Båtar ankrar ibland vid holmarna och passagerarna spenderar en baddag på platsen. Det är förstås helt oacceptalbelt ur fågelskyddssynpunkt.

Inför nästa säsong:

- BETRÄDNADSFÖRBUDET ÄNDRAS TILL 1 APRIL–15 JULI OCH LAGFÄSTES
- ÖVERSYN AV SKYLTNING, UPPSÄTTNING AV SKYLTAR PÅ SJÄLVA HOLMARNA
- BÄTTRE BEVAKNING

Övriga noteringar:

Knösen 11 september: Idag var jag tillbaka på Knösen för rastfågelräkning efter flera veckors frånvaro. Det var som vanligt en mycket njutbar runda. Dessvärre saboterades den av en hänsynslös skärmflygare, som flög tämligen lågt längs Höllvikensidan av udden med sin larmande maskin och satte varenda fågel på vingarna. Varför gör man så? (LK)

Flygstörning vid Foteviken 17 (18) september: En sådan maskin (vad heter de?), som visas på min bifogade bild nedan, sågs idag strax efter kl. 18 kryssa fram på tämligen låg höjd (150 m?) över inre Foteviken. Jag stod vid "Gröna jaktstugan" tillsammans med en grupp norrmän som jag guidade. Änder, gäss, vadare, ja allt, tog till vingarna när maskinen passerade. Piloten flög nästan rakt över oss flera gånger och passade även på att vinka till oss!

Från väg 100 såg jag troligen samma maskin fara fram över Foteviken den 18 sept. (P-G Bentz)

Effektiv fågelskrämma. Jfr. 11 och 20 sept. Foto: P-G Bentz.

Sammanfattningsvis kan konstateras att trycket mot de skyddade områdena ökar i takt med den ökande befolkningen i regionen. Ytan av allemansrättslig mark per invånare krymper alltmer. Allt fler invånare verkar också TOTALT okunniga om allemansrättens rättigheter och skyldigheter. I det lokala perspektivet skulle en informatör/tillsynsman för naturreservaten i Vellinge kommun, därför vara ytterligare välmotiverad.

Tack

Årets arbete finansierades genom bidrag från Vellinge kommun och Miljöavdelningen vid Länsstyrelsen i Skåne till Skånes Ornitologiska Förening/Falsterbo Fågelstation. De särskilda åtgärderna vid skärfläckekolonin i Skanör finansieras även via EU-projektet LIFE-BaltCoast. Jag vill på föreningens, fågelstationens och (framför allt!) fåglarnas vägnar framföra ett varmt tack till våra bidragsgivare.

Stort tack också till:

Övervakningsgruppen: Josefine Andersson, Pontus Arkestad, Linnéa Flinck Hallgren, Alexander Gustafsson, Matilda Johansson, Milla Karlsson, Albin Larsson, Victoria Landgren, Douglas Musiolik, Fredrick Nilsson, Hugo Sjöblom och Karin Persson (organisatör). Inventerarna: Sophie Ehnbom, Måns Karlsson, Nils Kjellén, Mattias Ullman och Peter Öhrström

samt

Jan-Åke Hillarp
Gustav Martini och hans arbetslag
Kustbevakningen
Polisen i Vellinge och Malmö
Naturistföreningen Svanrevet

Referenser:

Balk, L., Hägerroth, P.-Å., Åkerman, G., Hanson, M., Tjärnlund, U., Hansson, T., Hallgrimsson, G.T., e Zebühr, Y., Broman, D., Mörner T. & Sundberg, H.. 2009. Wild birds of declining European species are dying from a thiamine deficiency syndrome. *Proceedings of the National Academy of Sciences, USA (PNAS)* 106: 12001–12006.

Bengtsson, K. 2005. Är gråtrutens storhetstid förbi? Anser 44: 145–162.

Bengtsson, K. 2007. Vitkindad gås – det rysk/baltiska beståndets expansion. Anser 46: 137–162.

Bengtsson, K. 2009. Trängda vadare. Manus till artikel i Anser 48: 4.

Bregnballe, T. & Pedersen, K.T. 2009. Reguleringen af store måger på Hirsholm og effekterne på de ynglende splitterner og hættemåger, 2007-2009. *DMUNyt (nyhedsbrev)* 2009 Nr. 11. http://www.dmu.dk/Udgivelser/DMUNyt/2009/11/Hirsholm.htm

Clausen, P., Kahlert, J., Hounisen, J.P., Olsen, K., Bøgebjerg, E. & Kjeldsen, J.P. 2007. Tøndermarskens ynglefugle 2005-2006. Naturovervågning. *Arbejdsrapport fra DMU nr. 238*. 1-56. http://www.dmu.dk/Udgivelser/DMUNyt/2007/4/Tondermarsken.htm

Cronert, H. & Lindblad, T. 1998. Häckande simänder och vadare på strandängarna i Kristianstads vattenrike. Resultat från en inventering våren 1997. *Anser* 37: 89–102.

Cronert, H. & Lindblad, T. 2004. Strandängsinventering längs nedre Helgeån i Kristianstad Vattenrike våren 2003. En jämförelse med resultatet från 1997 års inventering. *Anser* 43: 65–78.

Jönsson, P.E. 1996. *Breeding waders* (Charadrii) on the Swedish coast of SE Öresund 1996. Environmental monitoring in connection with the Fixed Link across Öresund. Draft Report. Commissioned by Öresundskonsortiet.

Karlsson, L. & Malmhagen, B. 1997. *Inventering av häckande kustfåglar i fem fågelskyddsområden i Vellinge kommun 1988–96*. Rapport till Naturvårdsverket. 42 sidor + 3 st. Appendix.

Kraft, J. 1987. Falsterbohalvöns flora. Växterna vid kusten mellan Malmö och Trelleborg. Lund.

Kristersson, M. 2008. Surt, sa räven om skärfläckeäggen – lyckad häckning på Landgrens Holme 2008. *Anser* 47:139–144.

Larsson, A. 1986. Effekter av slåtter och bränning på fågellivet, vegetation och flora på Schäferiängarna i Ottenby naturreservat. *Calidris* 14: 167–184.

Mathiasson, S. 1978. *Häckfågelfauna i Foteviksområdet*. Meddelande nr. 1978:5. Länsstyrelsen i Malmöhus län. Naturvårdsenheten.

Olsson, P. 2008. Under tryckning. *Den sydliga kärrsnäppans häckning vid Foteviken 2008.* Rapport till Länsstyrelsen i Skåne.

Ottvall, R. & Billqvist, M. 2004. Hotade och sällsynta fåglar i Skåne - en första revidering av den skånska rödlistan. *Anser* 43: 193–206.

Schmitz, A. 1999. 100 år på Måkläppen. Lund.

SMHI. 2009. Väder och Vatten. Norrköping.

SNV (Statens Naturvårdsverk). 1978. Biologiska Inventeringsnormer (BIN) – Fåglar.

Thorup, O. & Laursen, K. 2008. Status of breeding Oystercatcher *Haematopus ostralegus*, Lapwing *Vanellus vanellus*, Black-tailed Godwit *Limosa limosa*, and Redshank *Tringa totanus* in the Danish Wadden Sea in 2006. *Dansk Ornitologisk Forenings tidsskrift* 102: 255-267.

Walinder, G. & Karlsson, L. 1987. Häckande fåglar i Flommens naturreservat 1984–86. (Summary: Breeding birds in the Flommen Nature Reserve 1984–86.) -Anser 26: 179–188.

Walinder, G. & Karlsson, L. 2003. Inventering och övervakning av skärfläckornas häckning vid Hamnvägen i Skanör 2002. *Anser* 42: 66–72.

Walinder, G. & Karlsson, L. 2004. Inventering och övervakning av skärfläckornas häckning vid Hamnvägen i Skanör 2003. *Anser* 43: 11–15.

Appendix 1

Områdesfördelning för samtliga arter 1997–2009 och medelvärden 1997–2008

Inventeringsområden (jfr. Figur 1):

FH = Fredshög

SU = Stenudden

ÄN = Ängsnäset

MÅ = Måkläppen

SF = Södra Flommen

NF = Norra Flommen

SR = Skanörs revlar

KN = Knösen

ÖH = Östra Höllviken

HN = Lilla Hammars näs

IF = Inre Foteviken

VÄ = Vellinge ängar

EÄ = Eskilstorps ängar

EH = Eskilstorps holmar

GÄ = Janstorp/Gessie ängar

OBS. Skärfläcka, svartbent strandpipare, kärrsnäppa och småtärna är inventerade i hela Vellinge kommun sedan 1988 och hela perioden redovisas här.

KNÖLSVAN Cygnus olor

ÅR	FH	SU	ÄN	MÅ	SF	NF	SR	KN	ΙH	ÖH	HN	IF	VÄ	ΕÄ	EH	GÄ	FBO	FOT	ÖVR	SUMMA
1997	-	-	2	4	3	3	-	-	1	-	9	7	2	-	33	-	13	51	-	64
1998	1	3	2	7	3	3	-	1	-	-	4	3	2	-	59	-	19	68	1	88
1999	-	-	3	10	3	3	-	-	3	-	8	2	-	-	61	-	22	71	-	93
2000	2	3	2	16	6	4	-	1	1	-	6	1	-	-	37	-	33	44	2	79
2001	1	2	1	16	2	2	-	-	4	-	9	-	-	-	42	-	27	51	1	79
2002	2	2	-	14	4	5	-	-	3	-	4	-	1	-	40	-	28	45	2	75
2003	2	2	-	13	5	3	-	-	2	-	3	2	1	-	28	-	25	34	2	61
2004	1	1	1	18	4	4	-	-	2	-	4	-	-	-	34	-	30	38	1	69
2005	2	1	2	8	7	5	-	-	2	-	4	-	-	-	37	-	25	41	2	68
2006	2	2	1	11	6	6	1	-	4	2	2	-	-	-	22	-	31	24	4	59
2007	1	1	2	9	5	4	-	-	2	4	-	-	-	-	12	-	23	12	5	40
2008	1	1	2	11	5	3	-	-	4	4	-	1	-	-	29	-	26	30	5	61
2009	1	-	1	15	1	6	-	-	3	4	-	-	-	-	17	-	26	17	5	48
Mv	1	2	2	11	4	4	-	-	2	1	4	1	1	-	36	-	25	42	2	70

GRÅGÅS Anser anser

ÅR	FH	SU	ÄN	MÅ	SF	NF	SR	KN	ΙΗ	ÖH	HN	IF	VÄ	ΕÄ	EH	GÄ	FBO	FOT	ÖVR	SUMMA
1997	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-		2	-	2
1998	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	-	2	-	2
1999	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	1	-	1	2	-	3
2000	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	-	-	1	-	-	3	-	3
2001	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	1	-	1
2002	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	1	-	1
2003	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	4	-	-	5	-	5
2004	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	-	1	5	1	-	9	-	9
2005	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5	-	-	-	4	1	-	10	-	10
2006	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	7	2	-	-	6	-	1	15	-	16
2007	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	7	2	-	-	3	-	-	12	-	12
2008	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	16	3	-	-	5	-	1	24	-	25
2009	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	16	-	-	-	9	-	-	25	-	25
Mv	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3	1	-	-	3	-	-	7	-	7

VITKINDAD GÅS Branta leucopsis

ÅR	FH	SU	ÄN	MÅ	SF	NF	SR	KN	ΙH	ÖH	HN	IF	VÄ	ΕÄ	EH	GÄ	FBO	FOT	ÖVR	SUMMA
1997	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	1	-	1
1998	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1999	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2000	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2001	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2002	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	-	2	-	2
2003	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3	-	-	3	-	3
2004	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	6	-	-	7	-	7
2005	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	8	-	-	9	-	9
2006	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	10	-	-	11	-	11
2007	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	2	-	-	12	-	-	16	-	16
2008	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	8	-	-	9	-	9
2009	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	7	-	-	8	-	8
Mv	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	4	-	-	5	-	5

GRAVAND Tadorna tadorna

ÅR	FH	SU	ÄN	MÅ	SF	NF	SR	KN	ΙH	ÖH	HN	IF	VÄ	ΕÄ	EH	GÄ	FBO	FOT	ÖVR	SUMMA
1997	-	-	-	5	-	-	-	-	-	-	19	26	25	8	4	-	5	82	-	87
1998	5	-	-	2	-	-	-	10	10	13	16	23	30	6	5	9	22	89	18	129
1999	-	-	3	5	-	-	-	1	-	4	19	15	11	-	7	1	9	53	4	66
2000	2	2	3	1	-	-	1	2	2	4	15	16	8	5	4	5	11	53	6	70
2001	4	-	5	10	-	-	-	3	4	7	9	12	4	10	6	12	22	53	11	86
2002	8	-	5	4	1	3	-	4	3	8	11	9	6	12	3	14	20	55	16	91
2003	5	-	5	2	-	4	-	5	3	8	10	24	11	8	3	10	19	66	13	98
2004	9	-	4	3	-	4	-	5	4	11	11	31	25	8	3	10	20	88	20	128
2005	10	1	7	4	4	5	-	10	7	5	15	24	17	5	4	10	38	75	15	128
2006	10	-	9	3	5	7	-	14	15	10	16	20	8	5	6	5	53	60	20	133
2007	2	1	10	1	4	8	-	8	12	16	20	25	8	3	7	-	44	63	18	125
2008	1	4	12	2	5	7	1	6	7	12	17	21	6	4	8	-	44	56	13	113
2009	1	-	7	3	4	18	4	10	4	15	12	32	14	8	6	16	50	88	16	154
Mv	5	1	5	4	2	3	-	6	6	8	15	21	13	6	5	6	26	66	13	105

BLÄSAND Anas penelope

ÅR	FH	SU	ÄN	MÅ	SF	NF	SR	KN	ΙΗ	ÖH	HN	IF	VÄ	ΕÄ	EH	GÄ	FBO	FOT	ÖVR	SUMMA
1997	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-			-	-	-
1998	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1999	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2000	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2001	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2002	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2003	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2004	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2005	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2006	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2007	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2008	-	-	2	-	-	-	-	-	-	1	1	-	-	-	-	-	2	1	1	4
2009	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Mv	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

SNATTERAND Anas strepera

ÅR	FH	SU	ÄN	MÅ	SF	NF	SR	KN	ΙH	ÖH	HN	IF	VÄ	ΕÄ	EH	GÄ	FBO	FOT	ÖVR	SUMMA
1997	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3	2	1	-	-	-	-	6	-	6
1998	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	1	1	-	-	1	-	5	-	5
1999	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	4	1	2	-	-	1	-	8	-	8
2000	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	6	-	1	-	-	-	-	7	-	7
2001	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	6	5	1	-	-	2	-	14	1	15
2002	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5	3	-	1	-	1	-	10	-	10
2003	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	8	2	1	2	-	-	-	13	-	13
2004	-	-	-	1	-	-	-	-	-	3	7	1	2	1	-	2	1	13	3	17
2005	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	4	2	2	1	-	-	-	9	1	10
2006	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	4	2	1	1	1	1	-	10	1	11
2007	-	-	-	1	-	-	-	-	-	1	4	4	-	-	-	-	1	8	1	10
2008	-	-	4	1	-	-	-	-	-	3	5	1	1	-	-	-	5	7	3	15
2009	-	-	-	1	-	-	-	-	-	1	3	3	2	1	1	-	1	10	1	12
Mv	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	5	2	1	1	-	1	1	9	1	11

KRICKA Anas crecca

ÅR	FH	SU	ÄN	MÅ	SF	NF	SR	KN	ΙH	ÖH	HN	IF	VÄ	ΕÄ	EH	GÄ	FBO	FOT	ÖVR	SUMMA
1997	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1998	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1999	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2000	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	1	-	1
2001	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	1	-	1
2002	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2003	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	1	-	1
2004	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	1	-	1
2005	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	1	-	1
2006	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	-	-	-	-	2	-	2
2007	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-	2	-	2
2008	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	1	1	1	-	-	-	1	3	-	4
2009	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	1	2	-	-	-	-	1	3	-	4
Mv	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1

GRÄSAND Anas platyrhynchos

ÅR	FH	SU	ÄN	MÅ	SF	NF	SR	KN	ΙΗ	ÖH	HN	IF	VÄ	ΕÄ	EH	GÄ	FBO	FOT	ÖVR	SUMMA
1997	-	-	1	1	10	3	-	2	6	-	8	18	6	2	5	-	23	39	-	62
1998	3	3	3	3	11	11	2	14	10	12	6	8	4	-	2	6	57	26	15	98
1999	1	1	3	-	8	5	1	5	4	2	8	6	1	1	4	4	27	24	3	54
2000	2	2	7	-	9	3	1	5	9	3	5	9	4	1	3	-	36	22	5	63
2001	2	4	10	2	18	10	4	6	12	8	6	11	3	2	3	5	66	30	10	106
2002	4	8	8	2	14	9	3	6	7	7	5	8	3	4	3	8	57	31	11	99
2003	3	5	13	3	10	3	1	5	8	3	5	9	5	4	2	7	48	32	6	86
2004	5	2	7	3	10	7	3	7	11	10	6	10	8	1	5	6	50	36	15	101
2005	2	-	4	4	9	16	3	6	14	4	8	6	7	3	3	6	56	33	6	95
2006	3	1	6	3	12	9	2	13	12	-	8	6	7	2	3	3	58	29	3	90
2007	1	2	5	2	8	10	-	9	11	13	6	6	5	2	3	3	47	25	14	86
2008	-	1	6	2	9	7	-	6	11	13	8	10	4	3	5	3	42	33	13	88
2009	3	1	6	5	6	10	3	7	3	14	5	10	9	6	4	4	41	38	17	96
Mv	2	2	6	2	11	8	2	7	10	6	7	9	5	2	3	4	47	30	8	86

STJÄRTAND Anas acuta

ÅR	FH	SU	ÄN	MÅ	SF	NF	SR	KN	ΙH	ÖH	HN	IF	VÄ	ΕÄ	EH	GÄ	FBO	FOT	ÖVR	SUMMA
1997		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1998	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1999	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2000	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2001	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2002	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2003	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2004	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2005	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2006	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2007	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	1	-	1
2008	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2009	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Mv	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

ÅRTA Anas querquedula

ÅR	FH	SU	ÄN	MÅ	SF	NF	SR	KN	ΙH	ÖH	HN	IF	VÄ	ΕÄ	EH	GÄ	FBO	FOT	ÖVR	SUMMA
1997	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	1	-	-	-	-	3	-	3
1998	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1	-	1
1999	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	1	-	2	-	2
2000	-	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3	-	-	3
2001	-	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3	-	-	3
2002	-	1	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3	-	-	3
2003	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	-	2
2004	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	2	1	-	3
2005	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2006	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2007	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	1	-	2	-	2
2008	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1	-	1
2009	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Mv	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	-	2

SKEDAND Anas clypeata

ÅR	FH	SU	ÄN	MÅ	SF	NF	SR	KN	ΙH	ÖH	HN	IF	VÄ	ΕÄ	EH	GÄ	FBO	FOT	ÖVR	SUMMA
1997	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	2	2	-	-	-		5	-	5
1998	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	1	-	-	-	3	-	6	-	6
1999	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3	1	1	-	-	2	-	7	-	7
2000	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	3	5	-	-	-	2	1	10	-	11
2001	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	2	2	1	-	-	2	2	7	-	9
2002	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	2	2	1	-	-	1	2	6	-	8
2003	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	5	3	1	-	-	2	2	11	-	13
2004	-	-	2	-	-	-	-	-	-	1	1	1	1	1	-	-	2	4	1	7
2005	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	2	1	-	-	-	-	4	-	4
2006	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3	1	1	-	-	-	-	5	-	5
2007	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3	2	1	-	-	-	-	6	-	6
2008	-	-	1	-	-	-	-	-	-	2	1	2	2	-	-	-	1	5	2	8
2009	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	3	1	-	-	-	-	1	4	-	5
Mv	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	2	2	1	-	-	1	1	6	-	7

VIGG Aythya fuligula

ÅR	FH	SU	ÄN	MÅ	SF	NF	SR	KN	ΙH	ÖH	HN	IF	VÄ	ΕÄ	EH	GÄ	FBO	FOT	ÖVR	SUMMA
1997	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1998	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1999	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2000	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2001	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2002	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2003	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2004	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2005	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2006	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2007	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	1
2008	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	1
2009	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Mv	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

EJDER Somateria mollissima

ÅR	FH	SU	ÄN	MÅ	SF	NF	SR	KN	ΙH	ÖH	HN	IF	VÄ	ΕÄ	EH	GÄ	FBO	FOT	ÖVR	SUMMA
1997	-	-	-	15	-	-	1	-	5	-	46	-	13	-	216	-	21	275	-	296
1998	7	-	5	23	-	-	-	30	6	1	49	-	13	-	258	-	64	320	8	392
1999	2	-	1	26	3	-	1	15	5	-	41	4	3	-	235	-	51	283	2	336
2000	2	1	5	8	-	-	-	1	-	-	103	2	1	2	283	-	15	391	2	408
2001	1	-	8	9	2	-	2	-	7	-	110	10	2	3	249	1	28	375	1	404
2002	2	-	10	10	-	-	5	-	9	-	126	8	-	1	262	-	34	397	2	433
2003	3	-	13	19	-	-	2	-	4	-	77	4	-	2	220	-	38	303	3	344
2004	4	-	10	20	2	-	4	-	6	3	93	11	6	-	261	1	42	372	7	421
2005	1	-	11	20	2	-	5	12	11	5	85	5	14	-	241	2	61	347	6	414
2006	1	-	10	17	3	-	1	21	7	-	82	11	2	-	356	-	59	451	1	511
2007	1	-	8	9	-	-	-	16	6	31	71	20	3	-	160	-	39	254	32	325
2008	1	-	9	32	-	-	3	5	6	9	49	6	3	-	189	-	55	247	10	312
2009	1	2	8	11	1	-	7	10	2	14	62	7	11	-	149	8	41	237	15	293
Mv	2	-	8	17	1	-	2	8	6	4	78	7	5	1	244	-	42	335	6	383

SMÅSKRAKE Mergus serrator

ÅR	Ŧ	SU	ÄN	MÅ	SF	NF	SR	KN	ΙH	ÖH	HN	IF	VÄ	ΕÄ	EH	GÄ	FBO	FOT	ÖVR	SUMMA
1997	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	13	-	-	-	11	-	-	24	-	24
1998	3	-	-	-	-	-	-	2	3	-	13	4	-	1	9	-	5	27	3	35
1999	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	22	-	-	-	6	-	2	28	-	30
2000	-	1	-	1	-	-	3	-	1	-	10	-	-	-	6	-	6	16	-	22
2001	-	-	4	-	-	-	4	-	4	1	11	-	1	-	5	-	12	17	1	30
2002	2	-	4	4	-	-	3	-	5	-	12	-	-	-	4	-	16	16	2	34
2003	-	-	1	2	-	-	-	-	2	-	12	-	-	-	3	-	5	15	-	20
2004	2	-	-	1	-	-	2	-	4	2	11	1	2	-	3	-	7	17	4	28
2005	2	-	1	-	-	-	2	-	-	-	7	-	2	-	-	1	3	10	2	15
2006	-	-	-	2	-	-	-	-	1	1	13	-	1	-	6	1	3	21	1	25
2007	-	-	2	2	-	-	-	-	-	-	6	-	-	-	6	-	4	12	-	16
2008	-	1	-	1	-	-	1	-	-	2	9	1	-	-	5	-	3	15	2	20
2009	-	-	-	2	-	-	1	-	-	1	8	1	-	-	4	-	3	13	1	17
Mv	1	-	1	1	-	-	1	-	2	1	12	1	1	-	5	-	6	18	1	25

RAPPHÖNA Perdix perdix

ÅR	FH	SU	ÄN	MÅ	SF	NF	SR	KN	ΙH	ÖH	HN	IF	VÄ	ΕÄ	EH	GÄ	FBO	FOT	ÖVR	SUMMA
1997	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1998	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1999	-	-	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	1	2	1	-	3
2000	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1	-	1	-	-	-	1	1	2	1	4
2001	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1	-	-	-	1	-	2	1	3
2002	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	1	-	1
2003	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	1
2004	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2005	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2006	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1
2007	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2008	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2009	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-	2	-	2
Mv	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1

SMÅDOPPING Tachybaptus ruficollis

ÅR	FH	SU	ÄN	MÅ	SF	NF	SR	KN	ΙH	ÖH	HN	IF	VÄ	ΕÄ	EH	GÄ	FBO	FOT	ÖVR	SUMMA
1997	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1998	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1999	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2000	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	1
2001	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2002	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	1
2003	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	1
2004	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2005	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2006	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2007	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2008	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2009	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Mv	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

GRÅHAKEDOPPING Podiceps grisegena

ÅR	FH	SU	ÄN	MÅ	SF	NF	SR	KN	ΙH	ÖH	HN	IF	VÄ	ΕÄ	EH	GÄ	FBO	FOT	ÖVR	SUMMA
1997	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-			-	-	-
1998	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1999	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2000	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	1
2001	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	1
2002	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2003	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2004	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2005	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2006	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2007	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2008	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2009	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Mv	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

STORSKARV Phalacrocorax carbo sinensis

ÅR	FH	SU	ÄN	MÅ	SF	NF	SR	KN	ΙH	ÖH	HN	IF	VÄ	ΕÄ	EH	GÄ	FBO	FOT	ÖVR	SUMMA
1997	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	9	-	-	-	220		-	229	-	229
1998	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	413	-	-	413	-	413
1999	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	543	-	-	543	-	543
2000	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	693	-	-	693	-	693
2001	-	-	-	27	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	850	-	27	850	-	877
2002	-	-	-	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1049	-	4	1049	-	1053
2003	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1129	-	-	1129	-	1129
2004	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1234	-	1	1234	-	1235
2005	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1113	-	-	1113	-	1113
2006	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	997	-	-	997	-	997
2007	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	33	-	-	33	-	33
2008	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2009	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	216	-	-	216	-	216
Mv	-	-	-	3	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	690	-	3	690	-	693

BRUN KÄRRHÖK Circus aeruginosus

ÅR	FH	SU	ÄN	MÅ	SF	NF	SR	KN	ΙH	ÖH	HN	IF	VÄ	ΕÄ	EH	GÄ	FBO	FOT	ÖVR	SUMMA
1997	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	2	-	-	1	-	5	-	5
1998	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	-	-	1	-	3	-	3
1999	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	1	-	2	-	5	-	5
2000	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	2	-	2	-	6	-	6
2001	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	3	-	1	-	2	1	6	-	7
2002	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	2	-	1	-	2	1	5	-	6
2003	1	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	2	-	1	-	2	1	5	1	7
2004	1	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	2	-	-	-	3	1	5	1	7
2005	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	-	-	2	-	4	2	6
2006	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	2	1	-	1	-	6	2	8
2007	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	2	1	-	1	-	5	2	7
2008	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	2	1	-	1	-	5	1	6
2009	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	1	-	1
Mv	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	1	1	-	2	-	5	1	6

VATTENRALL Rallus aquaticus

ÅR	FH	SU	ÄN	MÅ	SF	NF	SR	KN	ΙH	ÖH	HN	IF	VÄ	ΕÄ	EH	GÄ	FBO	FOT	ÖVR	SUMMA
1997		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-			-		-
1998	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1999	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2000	-	-	-	-	5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5	-	-	5
2001	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	-	2
2002	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2003	-	-	-	-	10	5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	15	-	-	15
2004	-	-	-	-	8	5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	13	-	-	13
2005	-	-	-	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	-	2
2006	-	-	-	-	6	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	10	-	-	10
2007	-	-	-	-	7	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	10	-	-	10
2008	-	-	-	-	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	4	-	-	4
2009	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1
Mv	-	-	-	-	4	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5	-	-	5

RÖRHÖNA Gallinula chloropus

ÅR	FH	SU	ÄN	MÅ	SF	NF	SR	KN	ΙH	ÖH	HN	IF	VÄ	ΕÄ	EH	GÄ	FBO	FOT	ÖVR	SUMMA
1997	-	-	-	-	1	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	3	-	-	3
1998	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	1
1999	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	1
2000	-	-	-	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	-	2
2001	-	-	-	-	1	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	3	-	-	3
2002	-	-	-	-	1	2	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	4	-	-	4
2003	-	-	-	-	5	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	6	-	-	6
2004	-	-	-	-	5	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	7	-	-	7
2005	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	-	2
2006	-	-	-	-	2	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	4	-	-	4
2007	-	-	-	-	1	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	-	2
2008	-	-	-	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	-	2
2009	-	-	-	-	-	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	-	2
Mv	-	-	-	-	2	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	3	-	-	3

SOTHÖNA Fulica atra

ÅR	FH	SU	ÄN	MÅ	SF	NF	SR	KN	ΙH	ÖH	HN	IF	VÄ	ΕÄ	EH	GÄ	FBO	FOT	ÖVR	SUMMA
1997	-	-	-	-	8	7	-	-	-	-	-	14	-	-	-	-	15	14	-	29
1998	-	3	-	-	6	2	-	-	-	-	-	6	-	-	-	1	11	7	-	18
1999	-	-	3	-	3	4	-	-	2	-	-	3	-	-	-	-	12	3	-	15
2000	1	10	4	-	3	2	-	-	-	-	-	10	1	-	-	4	19	15	1	35
2001	-	5	-	-	8	1	-	-	4	-	-	12	-	-	-	1	18	13	-	31
2002	2	6	-	-	10	7	-	1	3	-	-	11	-	-	-	-	27	11	2	40
2003	-	7	-	-	8	3	-	1	3	-	-	5	-	-	-	-	22	5	-	27
2004	-	9	-	-	9	4	-	1	3	-	-	10	-	-	-	-	26	10	-	36
2005	1	2	2	-	7	8	-	1	-	-	-	1	-	-	-	-	20	1	1	22
2006	-	4	2	-	8	6	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-	20	2	-	22
2007	-	4	6	-	15	6	-	-	-	-	-	3	-	-	-	-	31	3	-	34
2008	2	1	3	-	9	5	-	1	1	1	-	-	-	-	-	-	20	-	3	23
2009	1	-	8	2	4	10	-	-	2	2	-	-	-	-	-	-	26	-	3	29
Mv	1	4	2	-	8	5	-	-	1	-	-	6	-	-	-	1	20	7	1	28

STRANDSKATA Haematopus ostralegus

	10010					- 9														
ÅR	FH	SU	ÄN	MÅ	SF	NF	SR	KN	ΙH	ÖH	HN	IF	VÄ	ΕÄ	EH	GÄ	FBO	FOT	ÖVR	SUMMA
1997		-	6	4	2	6	2	6	1	-	16	-	20	8	14	8	27	66	-	93
1998	3	1	5	9	-	3	2	8	3	3	18	9	20	9	14	8	31	78	6	115
1999	2	-	6	4	2	3	2	7	1	2	17	6	14	7	12	7	25	63	4	92
2000	1	-	5	6	3	2	1	5	3	3	14	7	12	6	11	6	25	56	4	85
2001	2	-	8	4	4	3	2	7	2	3	16	8	23	11	10	6	30	74	5	109
2002	2	-	7	4	6	5	1	4	2	3	18	9	19	19	11	11	29	87	5	121
2003	1	-	6	7	4	6	1	5	3	6	12	4	18	16	10	14	32	74	7	113
2004	2	1	7	6	6	4	1	4	2	6	15	4	17	7	8	9	31	60	8	99
2005	-	-	5	7	4	7	1	9	4	3	17	7	15	7	8	6	37	60	3	100
2006	1	-	6	8	10	6	3	8	4	5	18	8	15	5	8	7	45	61	6	112
2007	2	-	5	7	9	5	1	5	3	7	16	9	14	7	11	3	35	60	9	104
2008	1	-	4	8	6	7	1	4	3	7	19	8	14	6	9	3	33	59	8	100
2009	1	1	6	8	3	8	2	9	2	5	18	8	21	9	6	6	39	68	6	113
Mv	1	-	6	6	5	5	2	6	3	4	16	7	17	9	11	7	32	67	5	104

SKÄRFLÄCKA Recurvirostra avosetta

OIVAIN				OSII a E															T	
ÅR	FH	SU	ÄN	MÅ	SF	NF	SR	KN	IH	ÖH	HN	<u>IF</u>	VÄ	ΕÄ	EH	GÄ	FBO	FOT	ÖVR	SUMMA
1988	-	-	9	36	-	8	3	3	2	-	40	4	20	12	35	-	61	111	-	172
1989	-	-	7	45	-	4	-	4	-	-	110	10	25	12	50	4	60	211	-	271
1990	-	-	3	5	-	4	-	-	-	-	155	22	20	8	14	2	12	221	-	233
1991	-	-	1	8	-	3	25	-	-	-	32	15	70	10	77	1	37	205	-	242
1992	-	-	3	9	-	2	2	-	-	-	80	10	40	-	4	-	16	134	-	150
1993	-	-	-	8	-	-	2	-	-	-	230	3	35	5	12	2	10	287	-	297
1994	-	-	1	-	-	15	1	-	-	-	21	6	120	6	11	-	17	164	-	181
1995	-	-	-	1	-	17	-	-	-	-	112	3	25	5	6	-	18	151	-	169
1996	-	-	5	11	-	30	-	-	-	-	125	5	23	-	-	5	46	158	-	204
1997	-	-	4	40	-	65	-	-	-	-	97	-	15	4	5	4	109	125	-	234
1998	-	-	15	20	-	73	-	-	-	-	19	7	26	2	3	-	108	57	-	165
1999	-	-	7	24	-	73	-	-	8	-	120	2	35	5	3	4	112	169	-	281
2000	-	-	7	30	-	53	-	-	30	-	160	12	10	2	16	7	120	207	-	327
2001	-	-	8	30	-	88	-	1	50	-	102	12	35	1	9	-	177	159	-	336
2002	-	-	-	240	-	131	-	3	17	-	48	-	28	9	41	-	391	126	-	517
2003	-	-	2	108	-	136	1	2	4	-	85	11	59	14	-	3	253	172	-	425
2004	-	-	2	90	-	88	-	-	13	-	122	5	35	10	-	-	193	172	-	365
2005	-	-	-	5	-	1	-	-	-	-	60	24	13	1	-	-	6	98	-	104
2006	-	-	-	10	-	44	-	-	2	-	73	14	17	1	14	-	56	119	-	175
2007	-	-	2	3	-	50	-	-	1	-	69	45	13	3	25	1	56	156	-	212
2008	-	-	3	25	-	98	3	-	-	-	40	7	10	2	36	1	129	96	-	225
2009	-	-	-	7	-	135	6	-	-	-	33	24	2	-	62	-	148	121	-	269
Mv	-	-	4	36	-	47	2	1	6	-	90	10	32	5	17	2	95	157	-	252

STÖRRE STRANDPIPARE Charadrius hiaticula

ÅR	FH	SU	ÄN	MÅ	SF	NF	SR	KN	ΙH	ÖH	HN	IF	VÄ	ΕÄ	EH	GÄ	FBO	FOT	ÖVR	SUMMA
1997	-	-	6	6	-	2	3	-	-	-	10	-	39	6	-	3	17	58	-	75
1998	2	-	5	10	-	2	3	1	-	-	10	4	34	9	-	3	21	60	2	83
1999	-	-	6	7	-	2	1	3	1	-	9	2	24	8	-	3	20	46	-	66
2000	1	-	8	12	-	3	3	-	1	-	11	3	18	5	-	-	27	37	1	65
2001	2	-	12	6	-	3	1	1	5	-	7	1	31	13	-	10	28	62	2	92
2002	2	-	11	7	1	3	1	-	3	-	8	3	26	15	-	3	26	55	2	83
2003	2	-	7	7	-	4	1	-	1	1	7	3	21	13	-	5	20	49	3	72
2004	2	-	7	6	1	2	2	-	1	2	9	2	21	8	-	7	19	47	4	70
2005	1	-	3	8	-	2	1	-	2	1	9	4	18	6	-	2	16	39	2	57
2006	1	-	1	8	-	1	2	-	-	-	9	2	13	6	-	2	12	32	1	45
2007	1	-	2	6	-	2	4	-	-	1	9	4	10	6	1	3	14	33	2	49
2008	1	-	1	10	-	2	10	-	-	1	11	4	9	7	3	3	23	37	2	62
2009	1	-	1	10	2	4	4	-	-	-	10	2	7	3	2	1	21	25	1	47
Mv	1	-	6	8	-	2	3	-	1	1	9	3	22	9	-	4	20	46	2	68

SVARTBENT STRANDPIPARE Charadrius alexandrinus

SVAIL			ANDI					anunn												
ÅR	FH	SU	ÄN	MÅ	SF	NF	SR	KN	ΙH	ÖH	HN	IF	VÄ	ΕÄ	EH	GÄ	FBO	FOT	ÖVR	SUMMA
1988	-	-	9	-	-	-	1	-	-	-	-	-	2	-	-	-	10	2	-	12
1989	-	-	8	-	-	1	-	-	-	-	-	-	2	-	-	-	9	2	-	11
1990	-	-	5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	4	-	-	-	5	4	-	9
1991	-	-	6	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5	-	-	-	6	5	-	11
1992	-	-	6	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3	-	-	-	6	3	-	9
1993	-	-	5	-	-	-	-	-	-	-	-	3	3	-	-	-	5	6	-	11
1994	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3	-	-	-	1	3	-	4
1995	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3	-	-	-	1	3	-	4
1996	-	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	2	1	-	3
1997	-	-	3	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	4	-	-	4
1998	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	-	2
1999	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	1	1	-	2
2000	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	1
2001	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	1
2002	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2003	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2004	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	1	-	1
2005	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	1	-	1
2006	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	1	1	-	2
2007	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2008	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2009	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Μv	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	3	2	-	4

TOFSVIPA Vanellus vanellus

ÅR	FH	SU	ÄN	ΜÅ	SF	NF	SR	KN	ΙH	ÖH	HN	IF	VÄ	ΕÄ	EH	GÄ	FBO	FOT	ÖVR	SUMMA
1997	-	-	13	-	1	27	-	40	5	-	13	-	75	30	-	15	86	133	-	219
1998	1	-	11	-	-	22	-	75	1	-	14	26	59	28	-	24	109	151	1	261
1999	2	-	12	-	1	13	-	35	3	-	12	18	36	24	-	17	64	107	2	173
2000	-	-	14	-	1	15	-	46	7	-	19	30	63	43	-	22	83	177	-	260
2001	1	-	15	2	-	38	-	35	2	-	11	30	73	48	-	29	92	191	1	284
2002	2	-	15	3	1	20	-	36	3	-	13	15	59	57	-	27	78	171	2	251
2003	-	-	14	3	1	22	-	26	3	1	10	25	45	43	-	25	69	148	1	218
2004	-	1	11	5	1	18	-	23	2	5	11	15	37	24	-	16	61	103	5	169
2005	-	-	5	4	-	12	-	22	6	5	12	13	26	20	-	16	49	87	5	141
2006	3	-	7	5	-	11	2	23	5	2	12	17	16	14	-	10	53	69	5	127
2007	3	-	10	4	-	16	-	23	3	7	13	30	15	15	-	12	56	85	10	151
2008	2	-	10	8	-	15	1	15	5	5	20	21	14	15	-	12	54	82	7	143
2009	2	-	8	6	-	20	-	17	2	5	21	19	22	17	-	6	53	85	7	145
Mv	1	-	11	3	1	19	-	33	4	2	13	20	43	30	-	19	71	125	3	200

SYDLIG KÄRRSNÄPPA Calidris alpina schinzii

ÅR	FH	SU	ÄN	ΜÅ	SF	NF	SR	KN	ΙH	ÖH	HN	IF	VÄ	ΕÄ	EH	GÄ	FBO	FOT	ÖVR	SUMMA
1988	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	7	2	30	18	-	1	1	58	-	59
1989	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	10	3	52	30	-	3	-	98	-	98
1990	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	13	1	50	42	-	2	1	108	-	109
1991	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	12	1	67	40	-	2	-	122	-	122
1992	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	8	2	60	35	-	1	-	106	-	106
1993	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	8	-	60	35	-	2	-	105	-	105
1994	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	8	-	50	20	-	2	-	80	-	80
1995	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	10	-	40	30	-	1	-	81	-	81
1996	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	7	-	46	23	-	7	-	83	-	83
1997	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	7	-	44	22	-	3	-	76	-	76
1998	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5	1	34	17	-	3	-	60	-	60
1999	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5	-	16	12	-	2	-	35	-	35
2000	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5	-	15	12	-	5	-	37	-	37
2001	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3	-	29	18	-	5	-	55	-	55
2002	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	27	17	-	2	-	48	-	48
2003	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	26	18	-	5	-	50	-	50
2004	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	2	1	30	6	-	4	1	43	-	44
2005	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3	-	22	11	-	2	-	38	-	38
2006	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	19	10	-	2	-	33	-	33
2007	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	14	8	-	3	-	27	-	27
2008	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3	-	11	6	-	3	-	23	-	23
2009	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3	-	6	4	-	1	-	14	-	14
Mv	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	6	1	35	20	-	3	-	65	-	65

BRUSHANE Philomachus pugnax

θ				<u> </u>						2				_ "		- 9				
ÅR	FH	SU	ÄN	ΜÅ	SF	NF	SR	KN	ΙH	ÖH	HN	IF	VÄ	ΕÄ	EH	GÄ	FBO	FOT	ÖVR	SUMMA
1997	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	1	-	1
1998	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1999	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	1	-	1
2000	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2001	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2002	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2003	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2004	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2005	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2006	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2007	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2008	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2009	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Mv	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

ENKELBECKASIN Gallinago gallinago

ÅR	FH	SU	ÄN	MÅ	SF	NF	SR	KN	ΙH	ÖH	HN	IF	VÄ	ΕÄ	EH	GÄ	FBO	FOT	ÖVR	SUMMA
1997	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1998	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1999	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	1	-	1
2000	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	1	-	1
2001	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	1	1	-	2
2002	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	1
2003	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	1	1	-	2
2004	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	1
2005	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2006	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1	-	2	-	2
2007	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2008	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2009	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1	-	1
Mv	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1

STORSPOV Numenius arquata

ÅR	FH	SU	ÄN	MÅ	SF	NF	SR	KN	ΙH	ÖH	HN	IF	VÄ	ΕÄ	EH	GÄ	FBO	FOT	ÖVR	SUMMA
1997	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1998	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1999	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2000	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	1	-	1
2001	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3	-	-	-	-	-	3	-	3
2002	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	-	-	1	1	3	-	4
2003	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	2	-	2
2004	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	1	-	1
2005	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	1	-	1
2006	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1	-	-	-	-	-	1	1	2
2007	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	2	-	2
2008	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	1	-	1
2009	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	1	-	1
Mv	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	1	-	1

RÖDBENA Tringa totanus

ÅR	FH	SU	ÄN	MÅ	SF	NF	SR	KN	ΙΗ	ÖH	HN	IF	VÄ	ΕÄ	EH	GÄ	FBO	FOT	ÖVR	SUMMA
1997	-	-	10	-	2	22	-	36	5	-	40	-	43	20	4	17	75	124	-	199
1998	1	1	8	-	1	22	-	30	3	1	43	31	46	25	1	20	65	166	2	233
1999	1	-	9	1	1	17	-	13	5	-	40	11	21	13	2	12	46	99	1	146
2000	-	1	8	1	1	18	-	13	7	3	45	14	33	27	1	12	49	132	3	184
2001	-	-	9	4	-	15	-	10	6	3	26	14	51	40	3	19	44	153	3	200
2002	1	-	9	3	-	15	-	18	7	3	23	7	46	32	1	14	52	123	4	179
2003	1	1	11	5	1	16	-	8	9	1	26	27	32	31	1	18	51	135	2	188
2004	1	-	10	5	1	16	-	17	6	4	23	17	44	17	2	18	55	121	5	181
2005	-	-	4	2	2	15	-	15	5	2	19	23	31	11	1	10	43	95	2	140
2006	-	-	5	3	1	15	3	17	6	1	19	24	15	14	1	10	50	83	1	134
2007	4	-	4	3	1	17	-	13	7	7	33	23	10	12	2	5	45	85	11	141
2008	2	-	7	6	1	14	1	10	5	8	34	15	9	12	1	5	44	76	10	130
2009	2	-	10	6	1	15	-	9	2	6	37	19	12	9	2	3	43	82	8	133
Mv	1	-	8	3	1	17	-	17	6	3	31	17	32	21	2	13	52	116	4	171

SKRATTMÅS Larus ridibundus

ÅR	FH	SU	ÄN	MÅ	SF	NF	SR	KN	ΙH	ÖH	HN	IF	VÄ	ΕÄ	EH	GÄ	FBO	FOT	ÖVR	SUMMA
1997	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	7	-	-	-	-	-	-	7	-	7
1998	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5	-	-	-	4	-	-	9	-	9
1999	-	-	-	-	-	5	-	-	-	-	25	-	-	-	-	-	5	25	-	30
2000	-	-	-	-	-	6	-	-	-	-	75	-	-	-	-	-	6	75	-	81
2001	-	-	-	-	-	2	-	-	2	-	80	-	-	-	-	-	4	80	-	84
2002	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	35	-	-	-	13	-	1	48	-	49
2003	-	-	-	-	-	6	-	-	-	-	15	-	-	-	-	-	6	15	-	21
2004	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3	-	-	-	-	-	-	3	-	3
2005	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2006	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	1	-	1
2007	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2008	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2009	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Mv	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-	20	-	-	-	2	-	2	22	-	24

FISKMÅS Larus canus

ÅR	FH	SU	ÄN	MÅ	SF	NF	SR	KN	ΙH	ÖH	HN	IF	VÄ	ΕÄ	EH	GÄ	FBO	FOT	ÖVR	SUMMA
1997	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	34	-	-	-	6	-	1	40	-	41
1998	-	-	2	1	-	-	-	-	-	-	33	-	1	-	5	-	3	39	-	42
1999	-	-	1	4	-	-	2	1	-	-	35	-	1	-	7	-	8	43	-	51
2000	-	-	-	3	-	-	1	2	-	-	35	-	1	-	10	-	6	46	-	52
2001	-	-	1	3	-	-	1	2	1	-	35	1	-	-	2	1	8	39	-	47
2002	-	-	-	6	-	-	-	2	1	-	45	-	1	-	7	1	9	54	-	63
2003	-	-	-	6	-	1	-	1	-	-	45	-	-	1	6	-	8	52	-	60
2004	-	-	-	4	-	2	-	1	2	-	50	-	2	-	5	-	9	57	-	66
2005	-	-	-	3	-	-	-	1	2	1	43	-	2	-	5	-	6	50	1	57
2006	-	-	-	2	-	-	-	2	1	-	41	-	-	3	7	-	5	51	-	56
2007	-	-	1	3	-	-	-	-	-	2	53	-	-	-	9	-	4	62	2	68
2008	-	-	-	2	-	-	-	-	2	2	40	-	-	1	8	-	4	49	2	55
2009	-	-	-	-	-	2	-	-	2	4	50	-	-	-	5	-	4	55	4	63
Mv	-	-	1	3	-	-	-	1	1	-	41	-	1	-	6	-	6	49	-	55

SILLTRUT Larus fuscus

ÅR	FH	SU	ÄN	MÅ	SF	NF	SR	KN	ΙΗ	ÖH	HN	IF	VÄ	ΕÄ	EH	GÄ	FBO	FOT	ÖVR	SUMMA
1997	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3			3	-	3
1998	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3	-	-	3	-	3
1999	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3	-	-	3	-	3
2000	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	4	-	-	4	-	4
2001	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	4	-	-	4	-	4
2002	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	4	-	-	5	-	5
2003	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	4	-	-	-	3	-	-	7	-	7
2004	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	5	-	-	6	-	6
2005	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5	-	-	5	-	5
2006	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5	-	-	5	-	5
2007	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3	-	-	3	-	3
2008	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	-	2	-	2
2009	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	-	2	-	2
Mv	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	4	-	•	4	-	4

GRÅTRUT Larus argentatus

ÅR	FH	SU	ÄN	MÅ	SF	NF	SR	KN	ΙH	ÖH	HN	IF	VÄ	ΕÄ	EH	GÄ	FBO	FOT	ÖVR	SUMMA
1997		-	-	20	-	-	-	-	-	-	30	-	-	-	698	-	20	728	-	748
1998	-	-	-	21	-	-	-	-	-	-	18	-	-	-	698	-	21	716	-	737
1999	-	-	-	24	-	-	-	-	-	-	30	-	-	-	611	-	24	641	-	665
2000	-	-	-	14	-	-	-	-	-	-	70	-	-	-	564	-	14	634	-	648
2001	-	-	-	6	-	-	-	-	-	-	75	-	-	-	522	-	6	597	-	603
2002	-	-	-	10	-	-	-	-	-	-	75	-	-	-	543	-	10	618	-	628
2003	-	-	-	11	-	-	-	-	-	-	45	-	-	-	440	-	11	485	-	496
2004	-	-	-	20	-	-	-	-	-	-	75	-	-	-	417	-	20	492	-	512
2005	-	-	-	4	-	-	-	-	-	-	35	-	-	-	411	1	4	447	-	451
2006	-	-	-	4	-	-	-	-	-	-	28	-	-	-	365	-	4	393	-	397
2007	-	-	-	5	-	-	-	-	-	-	15	-	-	-	314	-	5	329	-	334
2008	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5	-	-	-	212	-	-	217	-	217
2009	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5	-	-	-	232	-	-	237	-	237
Mv	-	-	-	12	-	-	-	-	-	-	42	-	-	-	483	-	12	525	-	536

HAVSTRUT Larus marinus

ÅR	FH	SU	ÄN	MÅ	SF	NF	SR	KN	ΙH	ÖH	HN	IF	VÄ	ΕÄ	EH	GÄ	FBO	FOT	ÖVR	SUMMA
1997	-	-	-	4	-	-	-	-	-	-	2	-	-	-	14		4	16	-	20
1998	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	2	-	-	-	24	-	1	26	-	27
1999	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	24	-	2	25	-	27
2000	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	2	-	-	-	25	-	2	27	-	29
2001	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	3	-	-	-	21	-	2	24	-	26
2002	-	-	-	3	-	-	-	-	-	-	2	-	-	-	24	-	3	26	-	29
2003	-	-	-	6	-	-	-	-	-	-	4	-	-	-	30	-	6	34	-	40
2004	-	-	-	5	-	-	-	-	-	-	4	-	-	-	31	-	5	35	-	40
2005	-	-	-	1	-	-	-	-	1	-	3	-	-	-	30	-	2	33	-	35
2006	-	-	-	3	-	-	-	-	-	-	3	-	-	-	32	-	3	35	-	38
2007	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	2	-	-	-	30	-	2	32	-	34
2008	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	2	-	-	-	25	-	1	27	-	28
2009	-	-	-	1	-	-	-	-	1	-	1	-	-	-	24	-	2	25	-	27
Mv	-	-	-	3	-	-	-	-	-	-	3	-	-	-	26	-	3	28	-	31

SKRÄNTÄRNA Sterna caspia

ÅR	FH	SU	ÄN	MÅ	SF	NF	SR	KN	ΙH	ÖH	HN	IF	VÄ	ΕÄ	EH	GÄ	FBO	FOT	ÖVR	SUMMA
1997	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-			-	-	-
1998	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1999	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2000	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	1	-	1
2001	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	1	-	1
2002	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1	1	-	2
2003	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	1	-	1
2004	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	-	2	-	2
2005	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	1	-	1
2006	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	1	-	1
2007	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	-	2	-	2
2008	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2009	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Mv	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	1	-	1

SILVERTÄRNA Sterna paradisaea

ÅR	FH	SU	ÄN	MÅ	SF	NF	SR	KN	ΙH	ÖH	HN	IF	VÄ	ΕÄ	EH	GÄ	FBO	FOT	ÖVR	SUMMA
1997		-	1	5	-	-	-	-	-	-	46	-	2	1	3	-	6	52	-	58
1998	-	-	2	20	-	-	2	-	-	-	14	-	2	-	15	-	24	31	-	55
1999	-	-	2	7	-	-	-	-	4	-	50	-	1	-	15	-	13	66	-	79
2000	-	-	1	7	-	-	-	-	12	-	64	-	1	-	18	-	20	83	-	103
2001	-	-	1	6	-	-	-	-	32	-	54	-	-	-	5	-	39	59	-	98
2002	-	-	-	12	-	-	-	-	20	-	68	-	1	-	22	-	32	91	-	123
2003	-	-	2	7	-	-	2	-	3	-	80	-	-	-	10	-	14	90	-	104
2004	-	-	2	6	-	-	-	-	3	-	74	-	-	-	3	-	11	77	-	88
2005	-	-	-	3	-	1	-	-	1	-	71	-	-	-	3	-	5	74	-	79
2006	-	-	-	6	-	-	-	-	4	-	88	-	-	-	13	-	10	101	-	111
2007	-	-	-	5	-	1	-	-	-	-	70	-	1	-	17	-	6	88	-	94
2008	-	-	2	8	-	-	-	-	3	-	53	-	-	-	35	-	13	88	-	101
2009	-	-	1	5	-	-	2	-	-	-	35	-	-	-	70	-	8	105	-	113
Mv	-	-	1	8	-	-	-	-	7	-	61	-	1	-	13	-	16	75	-	91

SMÅTÄRNA Sterna albifrons

ÅR	FH	SU	ÄN	MÅ	SF	NF	SR	KN	IH	ÖH	HN	IF	VÄ	ΕÄ	EH	GÄ	FBO	FOT	ÖVR	SUMMA
1988	-	-	8	11	-	2	4	-	13	-	2	-	2	-	-	-	38	4	-	42
1989	-	-	2	10	-	4	1	-	4	-	12	-	1	-	-	-	21	13	-	34
1990	-	-	1	6	-	1	-	-	-	-	17	-	-	-	-	-	8	17	-	25
1991	-	-	1	7	-	1	6	-	-	-	5	-	12	-	-	-	15	17	-	32
1992	-	-	2	8	-	2	15	-	1	-	4	1	4	-	-	-	28	9	-	37
1993	-	-	2	17	-	-	10	-	-	-	10	-	5	-	-	-	29	15	-	44
1994	-	-	3	10	-	-	10	-	-	-	2	-	7	-	-	-	23	9	-	32
1995	-	-	3	11	-	-	7	-	-	-	20	-	5	-	-	-	21	25	-	46
1996	-	-	3	11	-	-	4	-	-	-	15	-	-	-	-	-	18	15	-	33
1997	-	-	3	8	-	3	3	-	-	-	5	-	2	1	-	-	17	8	-	25
1998	1	-	2	15	-	-	2	-	-	-	1	-	-	-	-	-	19	1	1	21
1999	1	-	6	10	-	-	-	-	4	-	15	-	-	-	-	-	20	15	1	36
2000	-	-	1	11	-	-	-	-	13	-	12	-	-	-	-	-	25	12	-	37
2001	-	-	1	15	-	1	-	-	18	-	10	-	-	-	-	-	35	10	-	45
2002	1	-	-	42	-	2	-	-	11	-	5	-	-	-	-	-	55	5	1	61
2003	1	-	1	14	-	2	8	1	2	-	24	-	-	-	-	-	28	24	1	53
2004	2	-	2	16	-	1	-	-	5	-	14	-	1	-	-	-	24	15	2	41
2005	1	-	1	20	-	3	2	-	1	-	17	-	-	-	-	-	27	17	1	45
2006	1	-	-	10	-	3	-	-	-	-	31	-	1	-	-	-	13	32	1	46
2007	1	-	2	9	-	6	2	-	-	-	23	-	1	1	6	-	19	31	1	51
2008	1	-	1	12	-	3	6	-	1	-	7	-	1	-	-	-	23	8	1	32
2009	1	-	1	7	-	2	1	-	-	-	20	-	-	-	11	-	11	31	1	43
Mv	-	-	2	13	-	2	4	-	3	-	12	-	2	-	-	-	24	14	-	39

JORDUGGLA Asio flammeus

ÅR	FH	SU	ÄN	MÅ	SF	NF	SR	KN	ΙΗ	ÖH	HN	IF	VÄ	ΕÄ	EH	GÄ	FBO	FOT	ÖVR	SUMMA
1997	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1998	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1999	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1	-	1
2000	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2001	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2002	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2003	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2004	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2005	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2006	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2007	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2008	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2009	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Mv	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Appendix 2

Häckande fåglar i de fem fågelskyddsområdena Ängsnäset, Måkläppen, Skanörs revlar, Lilla Hammars näs och Eskilstorps holmar – resultat från inventeringar utförda på uppdrag av Vellinge kommun 1988–2009.

Ängsnäset

	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999
Knölsvan Cygnus olor	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	2	3
Grågås <i>Anser anser</i>	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1
Gravand Tadorna tadorna	-	-	-	1	-	-	1	-	1	-	-	3
Bläsand Anas penelope	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Kricka Anas crecca	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Snatterand Anas strepera	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Gräsand Anas platyrhynchos	2	-	-	1	-	-	2	1	1	1	3	3
Stjärtand Anas acuta	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-
Årta Anas querquedula	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Skedand Anas clypeata	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ejder Somateria mollissima	2	-	1	1	1	2	4	3	1	-	5	1
Småskrake Mergus serrator	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Sothöna Fulica atra	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3
Strandskata Haematopus ostralegus	4	5	6	5	5	6	8	6	6	6	5	6
Skärfläcka Recurvirostra avosetta	9	7	3	1	3	-	1	-	5	4	15	7
St. strandpipare Charadrius hiaticula	8	8	8	5	5	5	4	8	6	6	5	6
Svartbent strandpipare Ch. alexandrinus	9	8	5	6	6	5	1	1	1	3	2	1
Tofsvipa Vanellus vanellus	12	12	11	15	16	10	4	10	13	13	11	12
Kärrsnäppa Calidris alpina schinzii	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Enkelbeckasin Gallinago gallinago	2	2	1	1	1	1	2	1	-	-	-	-
Storspov Numenius arquata	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Rödbena Tringa totanus	8	10	8	5	8	8	5	10	10	10	8	9
Fiskmås <i>Larus canus</i>	-	-	-	-	-	-	1	1	1	1	2	1
Silvertärna Sterna paradisaea	3	3	1	-	1	1	2	1	1	1	2	2
Småtärna Sterna albifrons	8	2	1	1	2	2	3	3	3	3	2	6
Summa	69	57	46	42	48	40	38	45	50	50	62	64
Arter	13	9	11	11	10	9	13	11	13	11	12	15

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Knölsvan <i>Cygnus olor</i>	2	1	-	-	1	2	1	2	2	1
Grågås <i>Anser anser</i>	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Gravand Tadorna tadorna	3	5	5	5	4	7	9	10	12	7
Bläsand Anas penelope	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-
Kricka Anas crecca	-	-	-	-	-	4	-	-	-	1
Snatterand Anas strepera	-	-	-	-	-	-	-	-	4	-
Gräsand Anas platyrhynchos	7	10	8	13	7	-	6	5	6	6
Stjärtand Anas acuta	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Årta Anas querquedula	3	3	2	1	1	-	-	-	-	-
Skedand Anas clypeata	1	2	2	2	2	-	-	-	1	1
Ejder Somateria mollissima	5	8	10	13	10	11	10	8	9	8
Småskrake Mergus serrator	-	4	4	1	-	1	-	2	-	-
Sothöna Fulica atra	4	-	-	-	-	2	2	6	3	8
Strandskata Haematopus ostralegus	5	8	7	6	7	5	6	5	4	6
Skärfläcka Recurvirostra avosetta	7	8	-	2	2	-	-	2	3	-
St. strandpipare Charadrius hiaticula	8	12	11	7	7	3	1	2	1	1
Svartbent strandpipare Ch. alexandrinus	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-
Tofsvipa Vanellus vanellus	14	15	15	14	11	5	7	10	10	8
Kärrsnäppa Calidris alpina schinzii	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-
Enkelbeckasin Gallinago gallinago	-	1	1	1	1	-	-	-	-	-
Storspov Numenius arquata	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-
Rödbena Tringa totanus	8	9	9	11	10	4	5	4	7	10
Fiskmås Larus canus	-	1	-	-	-	-	-	1	-	-
Silvertärna Sterna paradisaea	1	1	-	2	2	-	-	-	2	1
Småtärna Sterna albifrons	1	1	-	1	2	1	-	2	1	1
Summa	70	90	75	79	68	45	47	59	67	59
Arter	15	17	12	14	15	13	9	13	15	13

Måkläppen

	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999
Knölsvan Cygnus olor	7	4	7	2	7	-	8	1	2	4	7	10
Grågås Anser anser	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Gravand Tadorna tadorna	1	-	-	-	1	-	-	-	3	5	2	5
Snatterand Anas strepera	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Gräsand Anas platyrhynchos	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	3	-
Ejder Somateria mollissima	200	110	45	23	34	18	8	6	4	15	23	26
Småskrake Mergus serrator	1	-	-	1	1	1	1	-	-	-	-	2
Storskarv Phalacrocorax carbo sinensis	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-
Sothöna Fulica atra	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Strandskata Haematopus ostralegus	3	5	5	4	5	4	2	5	3	4	9	4
Skärfläcka Recurvirostra avosetta	36	45	5	8	9	8	-	1	11	40	20	24
St. strandpipare Charadrius hiaticula	3	5	3	3	7	9	7	5	5	6	10	7
Svartbent strandpipare Ch. alexandrinus	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	-	-
Tofsvipa Vanellus vanellus	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Rödbena Tringa totanus	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1
Fiskmås Larus canus	2	15	3	3	-	5	2	4	-	-	1	4
Silltrut Larus fuscus	5	20	7	3	3	1	-	-	-	-	-	-
Gråtrut Larus argentatus	1550	1440	1265	626	626	267	162	15	34	20	21	24
Havstrut Larus marinus	3	9	8	10	11	8	6	4	4	4	1	2
Skräntärna Sterna caspia	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Silvertärna Sterna paradisaea	5	8	1	1	5	3	3	5	4	5	20	7
Småtärna Sterna albifrons	8	10	6	6	7	17	10	11	11	8	15	10
Summa	1825	1672	1355	690	716	341	210	57	82	113	132	126
Arter	14	12	11	12	12	11	11	10	11	12	12	13

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Knölsvan Cygnus olor	16	16	14	13	18	8	11	9	11	15
Grågås <i>Anser anser</i>	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-
Gravand Tadorna tadorna	1	10	4	2	3	4	3	1	2	3
Snatterand Anas strepera	-	-	-	-	1	-	-	1	1	1
Gräsand Anas platyrhynchos	-	2	2	3	3	4	3	2	2	5
Ejder Somateria mollissima	8	9	10	19	20	20	17	9	32	11
Småskrake Mergus serrator	1	-	4	2	1	-	2	2	1	2
Storskarv Phalacrocorax carbo sinensis	-	27	4	-	1	-	-	-	-	-
Sothöna Fulica atra	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2
Strandskata Haematopus ostralegus	6	4	4	7	6	7	8	7	8	8
Skärfläcka Recurvirostra avosetta	30	30	240	108	90	5	10	3	25	7
St. strandpipare Charadrius hiaticula	12	6	7	7	6	8	8	6	10	10
Svartbent strandpipare Ch. alexandrinus	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-
Tofsvipa Vanellus vanellus	-	2	3	3	5	4	5	4	8	6
Rödbena Tringa totanus	1	4	3	5	5	2	3	3	6	6
Fiskmås <i>Larus canus</i>	3	3	6	6	4	3	2	3	2	-
Silltrut Larus fuscus	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Gråtrut Larus argentatus	14	6	10	11	20	4	4	5	-	-
Havstrut Larus marinus	2	2	3	6	5	1	3	2	1	1
Skräntärna Sterna caspia	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-
Silvertärna Sterna paradisaea	7	6	12	7	6	3	6	5	8	5
Småtärna Sterna albifrons	11	15	42	14	16	20	10	9	12	7
Summa	112	142	369	213	210	93	97	71	129	89
Arter	13	15	17	15	17	14	17	16	15	13

Skanörs revlar

	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999
Gravand Tadorna tadorna	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Gräsand Anas platyrhynchos	-	-	-	-	-	1	1	-	-	-	2	1
Ejder Somateria mollissima	1	-	1	-	1	1	-	1	-	1	-	1
Småskrake Mergus serrator	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Strandskata Haematopus ostralegus	2	1	2	3	3	2	1	2	2	2	2	2
Skärfläcka Recurvirostra avosetta	2	-	-	25	2	2	1	-	-	-	-	-
St. strandpipare Charadrius hiaticula	3	5	3	3	5	4	3	5	4	3	3	1
Svartbent strandpipare Ch. alexandrinus	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Tofsvipa Vanellus vanellus	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Rödbena Tringa totanus	1	1	1	1	1	-	1	-	-	-	-	-
Fiskmås Larus canus	-	-	-	1	1	-	-	-	-	-	-	2
Silvertärna Sterna paradisaea	7	7	4	3	6	3	7	2	1	-	2	-
Småtärna Sterna albifrons	4	1	-	6	15	10	10	7	4	3	2	-
Summa	21	15	11	42	34	23	24	17	11	9	11	7
Arter	8	5	5	7	8	7	7	5	4	4	5	5

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Gravand Tadorna tadorna	1	-	-	-	-	-	1	-	1	4
Gräsand Anas platyrhynchos	1	4	3	1	3	3	2	-	-	3
Ejder Somateria mollissima	-	2	5	2	4	5	1	-	3	7
Småskrake Mergus serrator	3	4	3	-	2	2	-	-	1	1
Strandskata Haematopus ostralegus	1	2	1	1	1	1	3	1	1	2
Skärfläcka Recurvirostra avosetta	-	-	-	1	-	-	-	-	3	6
St. strandpipare Charadrius hiaticula	3	1	1	1	2	1	2	4	10	4
Svartbent strandpipare Ch. alexandrinus	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Tofsvipa Vanellus vanellus	-	-	-	-	-	-	2	-	1	-
Rödbena <i>Tringa totanus</i>	-	-	-	-	-	-	3	-	1	-
Fiskmås <i>Larus canus</i>	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-
Silvertärna Sterna paradisaea	-	-	-	2	-	-	-	-	-	2
Småtärna Sterna albifrons	-	-	-	8	-	2	-	2	6	1
Summa	10	14	13	16	12	14	14	7	27	30
Arter	6	6	5	7	5	8	7	3	9	9

Lilla Hammars näs

	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999
Knölsvan Cygnus olor	-	3	7	6	7	7	6	4	3	9	4	8
Grågås Anser anser	5	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	1
Vitkindad gås Branta leucopsis	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Gravand Tadorna tadorna	6	5	11	20	10	16	13	13	20	19	16	19
Bläsand Anas penelope	-	-	-	-	3	1	-	-	-	-	-	-
Snatterand Anas strepera	1	-	4	4	4	5	2	3	3	3	2	4
Kricka Anas crecca	-	8	2	2	1	-	2	-	-	-	-	-
Gräsand Anas platyrhynchos	4	14	22	12	17	9	10	9	8	8	6	8
Årta Anas querquedula	1	1	1	-	-	-	-	-	2	-	-	1
Skedand Anas clypeata	2	5	10	11	25	3	1	-	2	1	2	3
Ejder Somateria mollissima	15	10	21	20	40	55	25	48	54	46	49	41
Småskrake Mergus serrator	-	10	10	14	10	19	12	10	12	13	13	22
Rapphöna Perdix perdix	-	-	1	2	2	1	1	1	-	-	-	-
Storskarv Phalacrocorax carbo sinensis	-	-	-	-	-	-	-	-	-	9	-	-
Strandskata Haematopus ostralegus	20	18	18	19	22	17	14	26	19	16	18	17
Skärfläcka Recurvirostra avosetta	40	110	155	32	80	230	21	112	125	97	19	120
St. strandpipare Charadrius hiaticula	9	16	15	13	9	11	8	10	11	10	10	9
Tofsvipa Vanellus vanellus	12	16	17	13	13	17	9	11	18	13	14	12
Kärrsnäppa Calidris alpina schinzii	7	10	13	12	8	8	8	10	7	7	5	5
Brushane Philomachus pugnax	-	1	1	-	-	1	-	-	-	1	-	1
Enkelbeckasin Gallinago gallinago	3	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Rödspov Limosa limosa	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-
Rödbena Tringa totanus	30	40	45	45	33	44	27	27	38	40	43	40
Skrattmås Larus ridibundus	4	120	145	70	30	59	3	3	3	7	5	25
Fiskmås Larus canus	6	15	10	18	20	25	11	20	13	34	33	35
Silltrut Larus fuscus	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-
Gråtrut Larus argentatus	20	30	35	100	110	140	60	70	20	30	18	30
Havstrut Larus marinus	-	2	2	2	3	3	3	2	3	2	2	1
Fisktärna Sterna hirundo	-	-	-	-	1	2	-	-	-	-	-	-
Silvertärna Sterna paradisaea	4	10	8	13	27	42	7	25	26	46	14	50
Småtärna Sterna albifrons	2	12	17	5	4	10	2	20	15	5	1	15
Jorduggla Asio flammeus	-	1		-	-	-	-	-				
Summa	191	458	570	433	480	726	245	424	403	416	274	467
Arter	19	23	23	21	24	24	21	19	21	21	19	22

Lilla Hammars näs (forts.)

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Knölsvan Cygnus olor	6	9	4	3	4	4	2	-	-	-
Grågås <i>Anser anser</i>	1	-	-	1	2	5	7	7	16	16
Vitkindad gås Branta leucopsis	-	-	-	-	1	1	1	2	1	1
Gravand Tadorna tadorna	15	9	11	10	11	15	16	20	17	12
Bläsand Anas penelope	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-
Snatterand Anas strepera	6	6	5	8	7	4	4	4	5	3
Kricka Anas crecca	1	1	-	1	1	-	-	-	1	1
Gräsand Anas platyrhynchos	5	6	5	5	6	8	8	6	8	5
Årta Anas querquedula	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Skedand Anas clypeata	3	2	2	5	1	1	3	3	1	3
Ejder Somateria mollissima	103	110	126	77	93	85	82	71	49	62
Småskrake Mergus serrator	10	11	12	12	11	7	13	6	9	8
Rapphöna Perdix perdix	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Storskarv Phalacrocorax carbo sinensis	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Strandskata Haematopus ostralegus	14	16	18	12	15	17	18	16	19	18
Skärfläcka Recurvirostra avosetta	160	102	48	85	122	60	73	69	40	33
St. strandpipare Charadrius hiaticula	11	7	8	7	9	9	9	9	11	10
Tofsvipa Vanellus vanellus	19	11	13	10	11	12	12	13	20	21
Kärrsnäppa Calidris alpina schinzii	5	3	2	1	2	3	2	2	3	3
Brushane Philomachus pugnax	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Enkelbeckasin Gallinago gallinago	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Rödspov Limosa limosa	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Rödbena Tringa totanus	45	26	23	26	23	19	19	33	34	37
Skrattmås Larus ridibundus	75	80	35	15	3	-	-	-	-	-
Fiskmås Larus canus	35	35	45	45	50	43	41	53	40	50
Silltrut Larus fuscus	-	-	1	4	1	-	-	-	-	-
Gråtrut Larus argentatus	70	75	75	45	75	35	28	15	5	5
Havstrut Larus marinus	2	3	2	4	4	3	3	2	2	1
Fisktärna Sterna hirundo	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Silvertärna Sterna paradisaea	64	54	68	80	74	71	88	70	53	35
Småtärna Sterna albifrons	12	10	5	24	14	17	31	23	7	20
Jorduggla Asio flammeus	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Summa	662	576	508	480	540	419	460	424	342	344
Arter	21	20	20	22	23	20	20	19	21	20

Eskilstorps holmar

	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999
Knölsvan <i>Cygnus olor</i>	1	26	31	26	32	16	46	51	17	33	59	61
Grågås <i>Anser anser</i>	-	-	-	2	2	-	-	-	1	2	2	1
Vitkindad gås <i>Branta leucopsi</i> s	-	1	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-
Gravand Tadorna tadorna	-	10	3	3	6	4	4	4	7	4	5	7
Snatterand Anas strepera	-	-	-	-	-	1	1	-	-	-	-	-
Gräsand Anas platyrhynchos	3	6	7	6	9	8	5	5	4	5	2	4
Årta Anas querquedula	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ejder Somateria mollissima	45	175	162	183	177	197	171	227	134	216	258	235
Småskrake Mergus serrator	4	10	12	15	10	11	11	7	6	11	9	6
Storskarv Phalacrocorax carbo sinensis	-	-	-	3	113	410	707	834	327	220	413	543
Strandskata Haematopus ostralegus	5	15	14	15	11	15	14	17	14	14	14	12
Skärfläcka Recurvirostra avosetta	35	50	14	77	4	12	11	6	-	5	3	3
St. strandpipare Charadrius hiaticula	-	2	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Tofsvipa Vanellus vanellus	-	-	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-
Rödbena <i>Tringa totanus</i>	10	3	2	3	4	2	-	-	3	4	1	2
Skrattmås Larus ridibundus	-	40	14	22	1	2	-	-	-	-	4	-
Fiskmås <i>Larus canus</i>	-	40	28	28	24	11	8	9	8	6	5	7
Silltrut Larus fuscus	-	2	3	4	3	3	4	4	3	3	3	3
Gråtrut Larus argentatus	150	450	540	618	850	811	885	869	783	698	698	611
Havstrut Larus marinus	2	4	5	5	8	9	10	14	16	14	24	24
Skräntärna Sterna caspia	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Fisktärna Sterna hirundo	-	2	2	2	-	-	-	1	-	-	-	-
Silvertärna Sterna paradisaea	3	15	33	20	18	9	39	4	1	3	15	15
Småtärna Sterna albifrons	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	_
Summa	258	853	873	1032	1273	1521	1916	2052	1324	1239	1515	1534
Arter	10	19	17	17	17	16	14	14	14	16	16	15

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Knölsvan <i>Cygnus olor</i>	37	42	40	28	34	37	22	12	29	17
Grågås <i>Anser anser</i>	1	1	1	4	5	4	6	3	5	9
Vitkindad gås Branta leucopsis	-	-	2	3	6	8	10	12	8	7
Gravand Tadorna tadorna	4	6	3	3	3	4	6	7	8	6
Snatterand Anas strepera	-	-	-	-	-	-	1	-	-	1
Gräsand Anas platyrhynchos	3	3	3	2	5	3	3	3	5	4
Årta Anas querquedula	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ejder Somateria mollissima	283	249	262	220	261	241	356	160	189	149
Småskrake Mergus serrator	6	5	4	3	3	-	6	6	5	4
Storskarv Phalacrocorax carbo sinensis	693	850	1049	1129	1234	1113	997	33	-	216
Strandskata Haematopus ostralegus	11	10	11	10	8	8	8	11	9	6
Skärfläcka Recurvirostra avosetta	16	9	41	-	-	-	14	25	36	62
St. strandpipare Charadrius hiaticula	-	-	-	-	-	-	-	1	3	2
Tofsvipa Vanellus vanellus	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Rödbena Tringa totanus	1	3	1	1	2	1	1	1	1	2
Skrattmås Larus ridibundus	-	-	13	-	-	-	1	-	-	-
Fiskmås Larus canus	10	2	7	6	5	5	7	9	8	5
Silltrut Larus fuscus	4	4	4	3	5	5	5	3	2	2
Gråtrut Larus argentatus	564	522	543	440	417	411	365	314	212	232
Havstrut Larus marinus	25	21	24	30	31	30	32	30	25	24
Skräntärna Sterna caspia	1	1	1	1	2	1	1	2	-	-
Fisktärna Sterna hirundo	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Silvertärna Sterna paradisaea	18	5	22	10	3	3	13	17	35	70
Småtärna Sterna albifrons	-	-	-	-	-	-	-	6	-	11
Summa	1677	1733	2031	1893	2024	1874	1854	655	580	829
Arter	16	16	18	16	16	15	19	19	16	19